

TÜRKİYE ÇOCUK HEKİMLİĞİNİN İLK DERGİSİ: LA PÉDIATRIE EN TURQUIE / TÜRKİYE’DE EMRÂZ-I ETFÂL

Gülten Dinç* – Şeref Etker**

Türkiye’de yayınlanan tıbbi süreli yayınlar içinde La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl özel olarak ele alınmağa değer nitelikler taşımaktadır. Öncelikle, başlığında “Türkiye” adını alan ilk tıp dergisi olduğunu belirtmek gerekir. Aynı zamanda, yayın kurulu ve yazar kadrosuyla uluslararası bir karakter kazanan dergi, çocuk hekimliği dergilerinin yayımlandığı diller arasına Türkçeyi – İngilizce’den önce – katmıştır. Buna karşılık, çok nadir bulunan bir dergi olan La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl bugüne kadar ayrıntılı bir inceleme konusu olmamıştır.¹

Türkiye’de 1928 yılından önce çıkan sağlık konulu süreli yayınlar içinde, Dr. Giovanni Battista Violi (1849-1928) tarafından yayınlanan bir çocuk hekimliği dergisinin varlığı bilinmektedir. La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl adlı bu Fransızca-Türkçe derginin künyesi, tıbbi süreli yayınlar bibliyografyalarında yanlış verilmiş; derginin yalnız Arap harfleriyle Türkçe ya da “Eski Türkçe” olarak yayımlandığı bildirilmiştir. Dr. Violi’nin dergisi, Nimet Taşkiran, Bedi N. Şehsuvaroğlu, Aykut Kazancıgil & Vural Solok ile İbrahim Başağaoğlu & Nil Sarı’nın yayınlarında Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl adıyla geçmektedir.² Taşkiran, derginin adını Fransızca’ya “Pathologie Infantile en Turquie” olarak çevirmiştir. Derginin yayına başladığı tarih olarak Şehsuvaroğlu, Taşkiran ve Kazancıgil & Solok 1910 yılını, Başağaoğlu & Sarı ise 1909 yılını vermektedir. Bu çalışmalarda hiç bir kaynak ve kitaplık adı belirtilmemiştir.

Seyfettin Özege Bağış Kitapları Kataloğu’nda Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl için verilen hatalı bilgi³, Hasan Duman tarafından hazırlanan toplu kataloğa⁴ aktarılmıştır. Ekrem Kadri Unat, Dr. Violi’nin, Avrupa’nın ünlü çocuk sağlığı hekimlerinin yazılarına yer veren Pédiatrie en Turquie adlı Fransızca-Türkçe aylık bir tıp dergisi kurduğunu yazmış, ancak hakkında yeterli bilgi bulamadığını kaydetmiştir.⁵ G. Groc & İ. Çağlar ise, “Emraz-ı Etfal” [sic] olarak gösterdikleri başlık ile “La Pédiatrie en Turquie = Türkiye’de Emrad-ı Etfal” adı altında aynı dergi hakkında çelişik bilgiler vermişler; La Pédiatrie en Turquie’nin bulunduğu yurtdışındaki bazı kütüphaneleri bildirmişlerdir.⁶ Anılan bibliyografyalardaki künye bilgilerinden La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl’den söz eden yazarların dergiyi görmedikleri anlaşılmaktadır.

Bu makalenin yazarlarından Gülten Dinç, Türkiye’de Arap harfleri ile Türkçe yayınlanan tıbbi süreli yayınlar üzerindeki çalışmasında Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl hakkında ikincil kaynaklara dayanarak bilgi vermiş; daha sonra yayınlanan bir makalesinde ise dergiyi kısaca tanıtmıştır.⁷ Aynı zamanda Şeref Etker’in İstanbul’da bulunduğu bir sayı ile derginin, La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl başlığıyla Dr. Giovanni Violi tarafından “Şişli’de Kain Beyn-el-milel Etfâl Hastahanesi / L’Hôpital International des Enfants à Chichli”nin aylık (Fransızca ve Türkçe) yayını olarak çıkarılmış olduğu kesinlik kazanmıştır. Bundan sonra, derginin ayrıntılı bir incelenmesinin çocuk hekimliği tarihimize önemli katkı sağlayacağı inancıyla, sistemli arama çabalarına girişilmiştir. Derginin yayın kurulunda Türkiye dışından çok sayıda hekimin bulunması, bizi yabancı kitaplıklarda araştırmalar yapmağa yöneltmiştir. Uzun süren tarama ve yazışmalar sonucunda, iki sayı dışında (c.III/6 ve c.III/7), derginin yayımlanmış bütün sayıları biraraya getirilmiştir. Derginin en geniş koleksiyonu, Lille Üniversitesi kitaplığında Prof. Edouard-Louis Ausset’nin kitapları arasında yer almaktadır.⁸ Fransa’daki koleksiyonda eksik olan bir sayı (c. III/9) ABD’nde New York Academy of Medicine kitaplığında bulunmuştur.

* Ph.D., İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Deontoloji ve Tıp Tarihi Anabilim Dalı, 34303 İstanbul.

** Dr., Zeynep-Kamil Hastanesi, Üsküdar, 34668 İstanbul.

¹ Bu makale, dergi üzerine yapılmış iki ayrı sözlü sunumun genişletilmiş bir metnidir: G.Dinç & Ş. Etker, “Ülkemizde yayınlanan ilk çocuk hekimliği dergisi: ‘La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl’ hakkında bir içerik incelemesi” (özet), IV. Türk Tıp Tarihi Kongresi, İstanbul, 18-20 Eylül 1996, Bildiri Özetleri, Türk Tıp Tarihi Kurumu yay. 4, İstanbul 1996, s.27; G.Dinç & Ş. Etker, “Ottoman pediatrics as reflected in Dr. Violi’s La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emraz-i Etfâl” (abs.) 37th International Congress on the History of Medicine (ISHM), Galveston, Texas, 10-15 September 2000, s.14.

² N. Taşkiran, “Aperçu sur l’historique des revues médicales en Turquie,” Page di Storia Della Medicina, Anno XIII, No.2, Marzo-Aprile 1969, s.54 ; B.N. Şehsuvaroğlu, “Basın tarihimizde sıhhi mevkuteler,” Yıllık [İ.Ü. İktisat Fak.]Gazetecilik Enst. Derg., sayı 2, 1961, s.199; B.N. Şehsuvaroğlu, “Türkiye’de sağlıkla ilgili olarak yayınlanan periyodikler,” İ.Ü. İstanbul Tıp Fak. Mecm., c.36 , sayı 1, 1973, s.197; A. Kazancıgil & V. Solok, “Türk tıp dergileri ve süreli yayınları üzerine analitik bir inceleme (1849-1981),” İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fak. Derg., c.12, Özel ek sayı, 1981, s.376; İ. Başağaoğlu & N. Sarı, “1900-1955 yılları arasında Türkiye’de yayınlanan sağlıkla ilgili süreli yayınlar,” Sendrom, yıl 6, sayı 12, Aralık 1994, s.40.

³ Seyfettin Özege Bağış Kitapları Kataloğu, Haz. A. Bayram, L. Bayraktutan, M.S. Çögenli, c. 6, Erzurum 1989, s.575 (# 1244/1). Burada, derginin sahibinin “Dr. G.B. Viloli” olduğu ve ilk sayısının 1910 yılında çıktığı bildirilmektedir. Seyfettin Özege’nin kitaplarını başlattığı Erzurum Atatürk Üniversitesi Kütüphanesi’nde La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl dergisinin 1910 yılına ait ikinci cildinin 1-12. sayılarının bulunmaktadır.

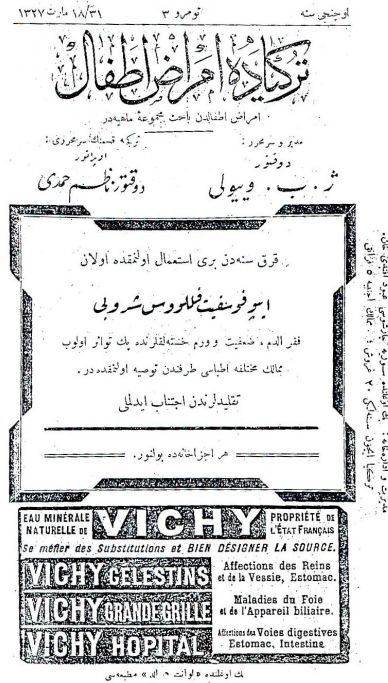
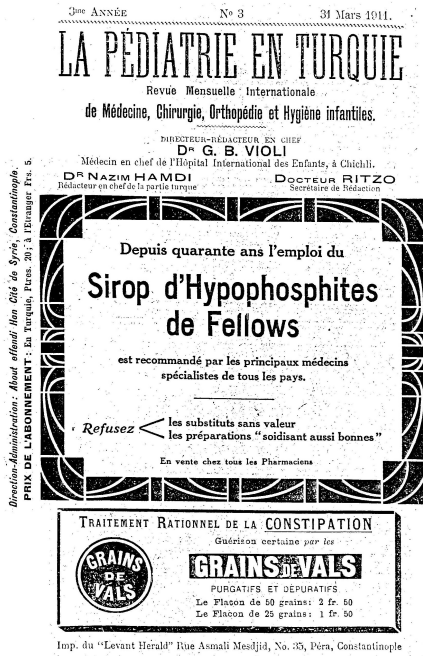
⁴ H. Duman, Osmanlı-Türk Süreli Yayınları ve Gazeteleri (1828-1928), Ankara, 2000, c.2, s.897 (# 2295). Derginin sahibi “Dr. G.B. Vileli” olarak gösterilmektedir.

⁵ E.K.Unat, “Dr. G. B. Violi ve onun Türkiye pediatriğine hizmetleri,” İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dergisi, c.16, sayı 3-4, Temmuz-Ekim 1985, s.224-231.

⁶ G. Groc & İ. Çağlar, La Presse Française de Turquie de 1795 à nos Jours - Histoire et Catalogue. Editions ISIS, İstanbul 1985, s.100 (# 170), s.148 (# 377).

⁷ G. Dinç, Arap Harfleri ile Türkçe Basılmış Tıbbi Süreli Yayınlar İncelenmesi ve İstanbul Kütüphaneleri Tıbbi Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu (1849-1928), İstanbul, 1989, İ.Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Deontoloji ve Tıp Tarihi Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, s.163; G. Dinç, “Arap Harfleri ile Türkçe Basılmış Tıbbi Süreli Yayınlar Üzerine bir İnceleme (II),” Tıp Tarihi Araştırmaları, sayı 5, 1993, s.117.

⁸ Bibliothèque Interuniversitaire de Lille, Section Médecine, No.304754.

Resim 1. La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl'in Fransızca ve Türkçe kapağı

La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl: bibliyografik bilgi

İlk sayısı 31 Ocak 1909 tarihini taşıyan La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl'in ilk iki cildindeki Türkçe alt başlık “Çocuklara aid tababet ve fenn-i cerrâhiden, san'at-ı dürüstsazi [ortopedi] ve hıfzû's-sıhhadan bahis beynelmilel mecmuadır” olup, üçüncü ciltten başlayarak “Emrâz-ı etfâlden bahis mecmua-i mâhiyyedir” başlığı kullanılmıştır. Derginin Fransızca alt başlığı ise “Revue (mensuelle) internationale de médecine, chirurgie, orthopédie et hygiène infantiles”dir. Bu başlık dördüncü ciltte “Revue mensuelle de médecine et hygiène infantiles” şeklini almıştır. Dergi, ilk ciltte “Risale-i Fenniyye”, üçüncü ciltte “Gazete”, dördüncü ciltte ise “Mecmua” olarak nitelendirilmiştir. Dergiyi ilginç kılan özelliklerden biri de başlığında “Türkiye” adını kullanan ilk tıbbi süreli yayını olmasıdır.

Tek sütun halinde yayımlanan makale metinleri resimsizdir. Aylık derginin boyutları 16,5 x 24,5 cm olup, Beyoğlu Asmalı Mescit'teki Levant Herald Matbaası'nda basılmıştır. Yalnız son sayı (c.IV/2) Galata'daki J.&A. Fratelli Haim Matbaası'nda basılmıştır. Dergi başlangıçta Dr. Violi'nin, Sen Jorj Çocuk Hastanesi'nden ayrıldıktan sonra bir süre dispanser olarak kullandığı

“Şişhane – Karakol sokağı, No.8” adresinden, ikinci seneden itibaren, yeni hastanenin polikliniğinin bulunduğu “Beyoğlu”nda Suriye Çarşısı, Abud Efendi Han”ından yönetilmiştir.

Derginin sahibi ve editörü Dr. Giovanni Battista Violi'dir. (Dr. Violi'nin adı Fransızca metinlerde J.B. kısaltmasıyla ‘Jean Battiste’ olarak geçmektedir.) Başlangıçta Yazı İşleri Müdürlüğünü Dr. Jak Caraco [Karako, 1878-1962], Fransızca metin redaktörlüğünü Dr. Basile Ritzo [Ritsos], Türkçe bölümünün redaktörlüğünü Dr. Viktor Galimidi [1862-1934] yapmıştır. Dr. G.B. Violi ve Dr. Jak Karako pediatrist; Bahriyeden emekli Tabip Miralay Viktor Haim Galimidi Bey çocuk ve iç hastalıkları uzmanıdır. Dr. Vasil Ritsos ile, ikinci ciltten başlayarak Türkçe bölümü redaktörlüğün üstlenen Dr. Nazım Hamdi [Duman, 1877-1942] cerrahdır. Derginin yönetimini oluşturanlardan Dr. Violi Modena'lı bir İtalyan, Dr. Karako ile Dr. Galimidi Beyler Türkiye yahudileri, Dr. Ritsos İstanbullu Rum, Dr. Nazım Hamdi Bey Türktür.

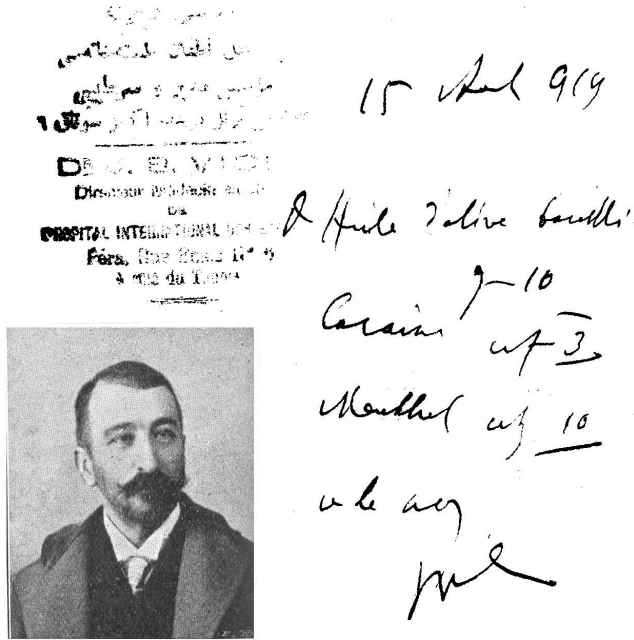
La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl dergisinin yayın kurulunda yeralan: Acchiote [Peppo Akşiyote], [Andreas] Antipas, Besim Ömer [Akalin], Celâl İsmail, Clemow, Grosman, Hakkı Şinasi [Erel], Hakkı Rusçuklu, Kaller, Süleyman Numan Paşa, Noulis, Stavrides, Yanko Bafıralı, Zarfıyan ve Zeri, Dr. Violi ile yakın işbirliği içinde olan, Mekteb-i Tıbbiye'nin öğretim üyeleri ile “Meclis-i Umur-i Sıhhiye (Conseil de Santé)” üye ve delegeleridir. Yayın kuruluna ayrıca, Fransa, İtalya, Belçika, Almanya, Avusturya-Macaristan, Rusya, İspanya ve Norveç'ten tanınmış çocuk hekimleri alınmıştır. (Yayın kurulunda adigeçen Dr. Noulis İstanbul'da yaşayan Yunan uyruklu bir hekimdir.) Derginin yazarlarından Dr. [Yusuf] İbrahim (Münih) ve Dr. Feridun Beyler (Paris) ile Dr. Violi'nin çevirmenliğini yapan Dr. Kadri Bey'in [Kadri Raşid (Anday) Paşa] isimleri yayın kurulunda görülmemektedir. Sen Jorj Çocuk Hastanesi'nin Türk pediatristi Dr. Rauf Bey ile tek kadın hekimi Dr. Amélie Frisch de derginin yayın kurulunda yoktur. (Bkz. Ek I)

Dr. Violi'nin Türkiye'deki çalışmaları

Prof.Dr. Ekrem Kadri Unat, değişik yazılarında Dr. Giovanni Violi'nin Türkiye pediatriğine yaptığı önemli hizmetleri anlatmış; onun İstanbul'da açtığı aşı üretim kurumu ile çocuk hastanesi, dispanser ve sanatoryumu tanıtmıştır.⁹

⁹ E.K. Unat, “Dr. G. B. Violi ve onun Türkiye Pedyatrisine hizmetleri,” İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fak. Derg., c.16, sayı 3-4, Temmuz-Ekim 1985, s.224-231; E.K. Unat, “İstanbul Senjorj Uluslararası Çocuk Hastanesi,” Türk-Avusturya Tıbbi İlişkileri, 28 ve 29 Nisan 1986'da İstanbul'da yapılan simpozuma sunulan bildiriler. yay. haz. A.Terzioğlu-E.Lucius, İstanbul 1987, s.155-162; E.K. Unat, Osmanlı İmparatorluğunda Bakterioloji ve Viroloji, İstanbul 1970, (İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fak. y., Rektörlük No.1568, Dekanlık No.4), s.11; E.K. Unat, “Türkiye'de Jenner aşılmasının başlangıcı ve Dr. G. B. Violi'nin Çiçek Aşısı Müessesesi,” Tıp Tarihi Araştırmaları, sayı 2, 1988, s.74-78; E.K. Unat, “Osmanlı İmparatorluğunda aşı ve serum hazırlama müesseseleri,” Türk Tıp Alemi Tıp Derg., c.1, sayı 2, Nisan-Haziran 1970, s.144-156.

“Dr. Violi 1849’da İtalya’da Modena’da doğdu. Önce Selanik’ te, 1874’den sonra İstanbul’da hekimlik yaptı. Avusturya’da çocuk hekimliği eğitimi gören Dr. Violi İstanbul’a dönüşünde 1880’de [1881] ‘Etablissement Vaccinale [Vaccinogène]’ adlı bir aşı kurumu oluşturdu. Dr. Violi’nin enstitüsü [1892’de açılan] Telkikhane-i Şahane’den önce aşı üreten tek kurumdur. Dr. Violi bundan sonra, ülkemizde yabancı hekimler tarafından kurulan ilk çocuk hastanesi olan Sen Jorj [Saint-Georges] Uluslararası Çocuk Hastanesi’ni 2 Temmuz 1895’de [Psychari köşkünde, Galata, Felek sokak, No.1] açtı. Dr. Violi ayrıca Beyoğlu’nun yüksek sosyetesinin ve özellikle İtalyanlar’ın desteğiyle 1897’de İstanbul’da Çocukluğu Koruma Uluslararası Derneği’ni [Société Internationale pour la Protection de l’Enfance] kurarak hastanenin masraflarını karşılama ve geliştirme için gereken parayı sağladı. Dr. Violi daha sonra hastanesini ayrı bir yapıya taşıdı. 17 Eylül 1905’te Feriköy’de [Bomonti, Çiftlik sokak, No.14-16] açılan bu kuruluşa ‘Hôpital et Clinique International pour les Maladies des Enfants à Chichli / Şişli Uluslararası Çocuk Hastanesi’ adını verdi. Hastane’nin ayrıca Beyoğlu’nda bir polikliniği ile Burgaz Adası’nda [1902’de açılan] bir Çocuk Sanatoryumu bulunuyordu. Dr. Giovanni Violi [22 Ocak] 1928’de İstanbul’da öldü.” [Parantez içindeki bilgiler tarafımızdan verilmiş ve düzeltilmeleri yapılmıştır.]

Resim 2. Dr. Giovanni Battista Violi (Modena 1849 - İstanbul 1928) (Nevsal-i Afiyet, yay. Besim Ömer [Akalin], dördüncü kitab, İstanbul, Matbaa-i Ahmed İhsan, 1322/1906, s. 449) ve bir reçetesi.

Türkiye’de açılan ilk çocuk hastanesi olan İstanbul’daki “Sen Jorj Uluslararası Çocuk Hastanesi”ni (Sankt Georg internationales Kinderhospital / Ospedale Internazionale di San Giorgio dei Bambini) kurma ve ilk çocuk sağlığı ve hastalıkları dergisini yayınlama onuru Dr. Giovanni B. Violi’ye aittir. Sen Jorj ve Şişli hastanelerinin uluslararası (“International / Beyn-el-milel”) olarak nitelenmesi, Osmanlı toplumunu oluşturan bütün milletlerden ve her dinden çocuklara, ayırımızsız hizmet verileceğinin bilinmesi içindir.¹⁰ Dr. Violi, dergisinde Şişli’deki yeni hastanenin 1895’de kurulan Sen Jorj Uluslararası Çocuk Hastanesi’nin devamı olduğunu ve çocukların anneleri ile birlikte kabul edildiğini belirtmiştir. Hastanenin tanıtımında yenidoğan kabul eden yegane hastane olduğu vurgulanmaktadır. Dergideki bir başka ilanda Şişli hastanesinin projesiyle 1906 Milano sergisinde “Büyük Onur Ödülü” aldığı bildirilmiştir. Dr. Violi çocuk hastalardan hiç bir ücret almıyor, hastane giderleri Société Internationale pour la Protection de l’Enfance (“Beyn-el-milel Himaye-i Etfâl Şirketi”) ve benzeri yardım kuruluşları ve bağışlarla karşılanıyordu.

Dr. Violi, Sen Jorj Çocuk Hastanesi’nde çoğu kendi üretimi olan “serum” (pasif bağışıklama) uygulamalarıyla bazı klinik deneyler yaptığını Cemiyet-i Tıbbiye-i Şahane’deki bir sunumunda bildirmiştir: “1895 senesi Temmuz ayından 1896 Mayısına kadar bazısı yalnız kuşpalazından, diğer bir kısmı kuşpalaz ile kızıl, çiçek, hunnak [croup] ve emsaldinden muzdarip olarak 264 çocuk tedavi etdim. Bunlardan 218’ine ‘serum’ usulü icra olundu ve % 14.5 radesinde vefiyat vuku buldu. ‘Serum’ müdavâtı icra olunmıyan 93 çocuk meyanında ise % 36 radesinde vefiyat var idi”¹¹ Uluslararası tıp kongrelerinin çalışmalarına katılan Dr. Violi, 1898 yılında II. Abdülhamid tarafından altın Liyakat Madalyası ile ödüllendirilmiştir.¹² Dr. Violi’nin başhekimliğini yaptığı Sen Jorj Çocuk Hastanesi Türkiye’nin Röntgen servisi olan ilk sivil hastanesidir.¹³

La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl’in Dr. G.B. Violi’nin 1905’te kurduğu ve başhekimliğini yaptığı Şişli Uluslararası Çocuk

¹⁰ Sen Jorj ve Şişli Hastanelerinde 1895-1905 yılları arasında muayene edilen toplam 43,141 çocuk hastanın milliyetlerine göre dağılımı: Alman 714, Amerikalı 34, Avusturyalı 1280, Belçikalı 49, Bulgar 356, Fransız 634, Hollandalı 34, İngiliz 774, İranlı 68, İspanyol 77, İsveçli 60, İsviçreli 40, İtalyan 4325, Karadağlı 210, Romen 151, Rus 455, Sırp 185, Yunan 6323, Osmanlılar: Müslüman [Türk] 5291, Ermeni 2425, Ortodoks [Rum] 9801, Yahudi 9341, Latin 514. (Le Comité de l’Oeuvre de la Protection de l’Enfance [Duyuru] Péra, 10 Décembre 1905)

¹¹ G.B. Violi, “De la sérotherapie dans la diptérie,” Gazette Médicale d’Orient, 41(23): 372-373, 1897; Sabah (R. 15 Mart 1313, H. 23 Şevval 1314, M. 27 Mart 1897)

¹² Dr. Violi, Roma’da 1894’te toplanan XI. ve Moskova’da 1897’de düzenlenen XII. Uluslararası Tıp Kongresi’ne katılmış ve 1894 kongresi hakkında bir rapor yayınlamıştır (Revue Médico-pharmaceutique, 7e Année, No.3, 31 Mars 1894, s.33; 10e Année, No.7, 15 Juillet 1897, s.81).

¹³ “La Clinica di S. Giorgio dei Bambini in Constantinopoli,” Estratto dal Bessarione Nos. 35,37, 1899 (7 s.). Hamidiye Etfâl Hastahane-i Âlîsi’nin radyoloji ve radyoterapi laboratuvarı bir cerrah olan Bahriye Tabip Kolağası Rasih Emin [Arılı] [1875-1948] tarafından 1902 yılında kurulmuştur.

Hastanesi'nin bir etkinliği olarak, 1909 yılının başında yayına girmesi dikkat çekicidir. Dr. Violi'nin, yeni dergisiyle Hamidiye Etfal Hastahane-i Âlî'si hekim kadrolarının, II. Meşrutiyet'in ilanından sonra dağıtılmasıyla yayını sona eren, bir diğer iki dilli süreli yayın olan Hamidiye Etfâl Hastahane-i Âlîsi İstatistik Mecmua-i Tıbbiyesi / Annales Médicales et Bulletin de Statistique de l'Hôpital des Enfants Hamidié'nin (c.I, 1900–c.VIII, 1908) bıraktığı boşluğu doldurmayı amaçladığı düşünülebilir.

Resim 3. Sen Jorj Çocuk Hastanesi'ne bağış toplamak için satılan sigara kağıtlarının Dr. Violi'nin çalışmalarını simgeleyen zarfları

La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl dergisi 31 Ocak 1909 ile 30 Eylül 1911 tarihleri arasında düzenli olarak her ay yayınlanmış, ancak, 1911 (3. yıl) sonunda 10-11-12. sayılar birleştirilmiştir. Bu birleşik sayıda, nedeni açıklanmadan, yayına kısa bir süre ara verileceği duyurulmuştur. Yayına ara verme kararı, aynı yılın Eylül ayında İtalyan hükümetinin Trablusgarb'a asker çıkarması nedeniyle yürürlüğe konan siyasal kısıtlamalar ile bağlantılı olmalıdır. Osmanlı hükümeti 1912 yılı Mayıs'ında İtalyan uyrukluların Türkiye dışına çıkarılmasına karar verecektir ve Dr. Violi de ülkesine dönenler arasındadır. Dergi, bundan sonra 1914 yılına kadar iki yıldan fazla bir süre yayınlanamayacaktır. 1 Mayıs 1914 tarihinde (c.IV/1) tekrar yayınlanmağa

başlanan derginin bu sayısında editör Dr. G.B. Violi'nin yanında, redaktörler Dr. Nazım Hamdi ve Dr. Vasil Ritsos'un adları görülmektedir. Aynı sayının Türkçe bölümünde yer alan ve Dr. Violi'nin Beyoğlu'nda hasta kabulüne başladığı duyurulan bir ilandan onun İstanbul'a döndüğü anlaşılıyor. Derginin koleksiyonlarda bulunan son sayısı (c.IV/2) 1 Haziran 1914 tarihini taşımaktadır ve bu sayının önsözünde dergiyi Padişaha takdimi ettiği için "Sertabib-i Hazret-i Şehriyari" Dr. Hayri Paşa'ya teşekkür edilmektedir. Bundan bir ay sonra I. Dünya Savaşı başlamış; Dr. Violi 1915'te tekrar İtalya'ya dönerek ve mükellef albay rütbesiyle İtalyan Kızılhaç'ında görev almıştır. Şişli Uluslararası Çocuk Hastanesi'nin binaları, savaş süresince Avusturya ve mütarekeden sonra İtalyan orduları tarafından kışla olarak kullanılacaktır. Savaşın bitiminde, 1918'de İstanbul'a dönen Dr. Violi, Tünel'de (Ensiz sokak, No.6) yine "Hôpital International des Enfants" adını verdiği bir küçük klinik kurmuştur. Şişli'deki hastane pavyonlarını 1922 yılı içinde kısa bir süre için tekrar kullanıma açan Dr. Giovanni Battista Violi, yaşamının sonuna kadar Tünel'deki kliniğinde pediatri olarak çalışmış, fakat La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl dergisini bir daha yayınlayamamıştır.

La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl'in yayın ilkeleri

Dergi'nin yayın amacı ilk sayıda Dr. Viktor (Galimidi) imzasıyla ve "İfade" başlığı altındaki giriş yazısında açıklanmıştır. Yazıda, II. Meşrutiyet'in ilanı ile "devr-i mübeccel-i hürriyette" kendilerine bir görev düştüğü belirtildikten sonra, derginin yayın programı açıklanır: "Her birimizin bulunduğu muhitte ve mensup olduğu san'at ve fen şubesinde elinden geldiğince çalışarak vatan-ı mukaddesimizin tekamülüne, millet-i necibe-i Osmaniyenin terakki ve tealisine sarf-ı mâhasal-ı makderet eylediği şu sırada bütün şaşaa ile, bütün revnakıyla arz-ı ihtişam etmeye başlayan bina-yı mualla-yı Osmanî'ye bizim dahi ufak bir taş olsun taşımamız feraiz-i mukaddestir. Bugün saha-i matbuaya, min-gayri-had, vaz etmekte olduğumuz risale-i fenniye, vatan-ı muazzezimizin istikbali olan evlatlarımızın, sevgili ve kıymetli yavrucuklarımızın idame-i sıhhatine, tezyid-i kuvvasına ve temin-i zindeğîsine yardım maksadıyla tesis edilmiştir (...) Risalemiz umumî ve beyn-el-milel ünvanı haiz olduğundan Fransa'da olsun, İngiltere ve Almanya'da olsun, Amerika ve aksa-yı şarkda olsun, her nerede âdet ve ahval-i milliyemize uyan malumat-ı nafia bulursak onları gazetemize derc ederek kari'in-i kiramımızı müstefid etmeye çalışacağız. Hedef-i maksudumuz, gaye-i amalimiz ahalimizde eskiden kalma itikadat-ı batılayı kal' ederek yerine o parlak neticeler vereceğine kani' olduğumuz fitraten istidadlı, hilkatem mahsuldar olan zemin-i Osmaniyeyi makul, mantikî ve fennî malumat-ı ciddiye tohumlarını ekerek semeredar ve hayatbahş-ı sâfiye iktifat etmektir."

Dr. Viktor'un önsözünde, derginin bilimsel yanı vurgulanırken, aynı zamanda, "Risalemiz havassdan ziyade avamın anlayabileceği basit bir lisanla yazılacağından... bir valde, bir peder yahud bir hanım kızcağız öğrendiği malumatın suret-i tatbikini bulacak ve bu sayede mini mini evlatlarımıza ciddi hizmetler görülebilecektir" denilmiştir. Fransızca (imzasız) önsözde ise, derginin, Batı'nın bilim dünyasını okurlarına sunarken, aynı zamanda, Türkiye'de insanlık adına yapılan hizmet ve çalışmaları dünyaya yansıtmayı amaçladığı belirtilmiştir.

Derginin içeriği

La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl sayıları dört bölüm halinde düzenlenmiştir. Her sayının Fransızca kısmın ilk sayfalarında "Bulletin Sanitaire de la Ville" ve Türkçe Kısmın başında "İstanbul Şehrinin İcmâl-i Sıhîsi" başlıkları altında, son bir ay içinde İstanbul'da görülen bulaşıcı çocuk hastalıkları ve salgınlardan söz edilerek bunlardan korunma ve tedavi yöntemleri açıklanmaktadır. Fransızca metinde mortalite istatistikleri ayrıca verilmiştir. Bu bölümler içinde, 1910 yılının Kasım'ında çıkan kolera salgınına ilişkin ayrıntılı bilgiler veren yazı ile İstanbul'un 1908-1909 yıllarına ait çocuk ölüm istatistikleri önemli belgelerdir (c.III/9). Bu yıllarında tifo hastalarının sayısında belirli bir artış görülmüş, ancak hastalık çocuklarda daha az ölüme yol açmıştır. Tifo salgınlarda 1908 yılında 127 olguda 9 ölüm; 1909'da 131 olguda 8 ölüm bildirilmiştir. Kızamıktan ölümlerin oranı ise çok daha yüksektir ve 1908-1909'da % 9'a varmıştır. Salgında ölenlerin % 60'ı 2-6 yaş arasındadır. Kızamığın 1908'de yayılmasında aynı yıl görülen gripin (influenza) etkili olduğu önerilmektedir. Kızıldan ölümler, kızamığa göre daha azdır. Aynı dönemde difteriden ölümler anti-difterik serum kullanımı ile % 10 azaltılabilmektedir. Boğmaca, dizanteri, solunum yolu enfeksiyonları, çiçek, menenjit gibi bulaşıcı hastalıklardan başka tümörler ve kalp hastalıklarından ölümler kaydedilmiştir. Ölü doğumlar konusunda ise, "İslâm hanımları meyanında mütefennin ebe bulunmaması yüzünden bunlar meyanında bu gibi vukuata daha ziyade tesadüf edilmektedir" yorumu yapılmıştır [c.III/10-11-12 (1911), s.108].

Derginin ikinci bölümünü çocuk hastalıkları ile ilgili özgün makaleler oluşturmaktadır. Türkçe kısımda bu makalelerin bazıları tam çeviri olarak yer alırken, bir çoğu "Fransızca Kısmımızdaki Travayların Hülâsası" başlığı altında kısa özetler şeklinde verilmektedir. Birinci cildin ilk beş sayısındaki makalelerin hepsi İstanbullu hekimler (Antipas, Caraco, Violi, Galimidi, Acchiote, Noulis, Grosman, Celal İsmail Paşa, Menahem Hodara) tarafından kaleme alınmış orijinal çalışmalardır. Bunlar arasında Dr. Violi'nin "La tuberculose à Constantinople / İstanbul'da tederrün" başlıklı kapsamlı makalesi [c. I/2, 4] bugün bile değerini koruyan bir çalışmadır. Dr. Violi, 1895 ile 1908 yılları

arasında muayene ettiği çocukların %1.2'sinde (475 / 39 749) tüberküloz saptadığını bildirmektedir.

Derginin ikinci cildinde makale yazarlarının çoğunluğunu Avrupalı pediatristlerin oluşturduğu dikkati çekmektedir. Dr. Violi'nin La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl'in ilk sayılarıyla İstanbul'daki çocuk hastanesinin çalışmalarını Avrupa'ya duyurduğu; buna karşılık Türkiye dışındaki meslektaşlarının ilgisini görmeğe başladığı düşünülebilir. Budapeşte'de 1909 yazında yapılan uluslararası tıp kongresinde Dr. Giovanni B. Violi pediatri seksiyonunun onursal başkanlığına getirilmiştir. Ertesi yıl derginin yayın kurulu üyelerinden Prof. Adolf Baginsky (Berlin) İstanbul'a gelerek Cemiyet-i Tıbbiye-i Şahane'de bir konferans vermiş, Prof. Theodor Escherich (Viyana) Dr. Violi'nin çocuk hastanesini ziyaret etmiştir. Dr. Violi dışında, ikinci cilde Türkiye'den katkıda bulunan tek yazar Darülfünun Tıp Fakültesi Diş Şubesi muallimi Dr. M. Léon (Fransızca bölümde "Chirurgien dentiste Américain" olarak tanıtılan Manuk Levon [Mustafa Nihat] Efendi'dir). Üçüncü ciltte Türkiye'den makale olarak katkı yoktur. Dr. Giovanni Violi'nin dergisindeki son yazısı yine "Çocuklarda verem hastalığı" ile ilgilidir [c.IV/2].

Derginin üçüncü bölümünde (Fransızca kısımda "Conseils aux Mères", Türkçe kısımda ise "Validelere Nasihat" başlıkları altında) çocuk bakımı ve hastalıklarına ait kısa bilgiler bulunmaktadır. Bu bölümde, çocukların nasıl ve ne zaman beslenmesi gerektiği, yenidoğan bebeklerin banyoları, çocukların aşı zamanları, çocuğun uykusu, çocuk odası, yatağı ve mobilyası, çocuğun iç giyimi, inek sütünün özellikleri, çocuklarda boy ve kilo, çocuğun diş çürükleri, yürümesi, emzirilmesi, temizliği, denize sokulması, geniz eti sorunu, kusmaları, çocuklarda tedavi edici banyolar, çocuk enteritlerinde müşhil kullanılması, süt çocuğunun eritemleri, süt anneleri ile besleme, çocuğun iç giyimi ve giysilerin dezenfeksiyonu, apandisit ve raşitizm gibi konularda okuyucuyu aydınlatmağa yönelik sosyal pediatri yazıları yer alır.

Derginin dördüncü bölümünde, "Revue de la Presse" ve "Matbuata Bir Nazar" başlıkları altında yabancı yayın özetleri verilmiştir. Bu bölümde editörün notlarına rastlanmakta, katkı ve yorumlar yapılmaktadır. Derginin son sayfalarında "Bibliographie" ve "Asar-ı Münteşire" başlıkları altında kitap tanıtımları yapılmaktadır. Bu tanıtımların çoğu Fransızca kısımda bulunmaktadır.

Derginin değişik sayılarında, Fransızca ve Türkçe olarak altışar kez okurlara seslenen yazılar yayınlanmıştır. Bu yazılarda, yazarlara, okurlara ve özellikle de Sultan V. Mehmed Reşad ile İtalyan Kral ve Kraliçesine dergiye gösterdikleri ilgi ve destek için teşekkür edilmekte ve himmetlerinin devamı arz edilmektedir. Bu yazılarda, derginin toplumsal amaçlarının: çocukların sağlığını korumak, hastalandıklarında tabip gelinceye kadar acilen yapılması gerekenleri

bildirmek, çocuk büyütme için gereken bilgi desteğini memleketin her yanına duyurmak ve yayın yoluyla insanlık alemine hizmet etmek, olduğu sürekli belirtilmektedir.

Dergiyi yayınlayanlar, uluslararası kongrelere özel önem vererek, kongre raporlarını geniş olarak yayınlamışlardır. Bibliyografya başlığı altındaki tanıtımlar çocuk sağlığı ile ilgili yayınların çok yakından izlendiğini göstermektedir. Bunun yanında, Osmanlı Seririyyat Mecmuası gibi yeni dergiler duyurulmaktadır (Mart 1910, c.II/3). Aynı yılın Ekim sayısında “Asar-ı müntehire” arasında Dr. Nazım Hamdi’nin Müdavat-ı Acile-i Tıbbiye ve Cerrahiye adlı kitabı duyurulmaktadır. Buradan eserin Emniyet-i Umumiyye Müdüriyeti tarafından beğenilerek bütün polislere dağıtılmak ve Polis Mektebi’nde okutulmak üzere kabul edildiğini öğreniyoruz. Derginin 1911 Nisan sayısında Dr. Viktor (Galimidi) Bey’in Hıfzı’s-sihha-i Etfâl adlı kitabının tanıtım yazısı vardır. Derginin Türkçe editörü Dr. Nazım Hamdi Bey, 1911 Ağustos sayısında yayınladığı bir teşekkürde, kızının geçirdiği ağır hastalıktan Dr. Kadri Raşid Bey ile ve Dr. Violi Efendi sayesinde kurtulduğunu bildirmektedir. Derginin üçüncü cildinde bilimsel yazılar azalırken reklâmlara ayrılan yer artmaktadır (24 sayfa metin + 16 sayfa reklâm, gibi). İlanların büyük çoğunluğu yabancı ilaç reklamlarıdır. Tanıtımlar içinde yalnız iki yerli ürün saptanmıştır: Dr. Violi’nin “Vaccin frais aseptique qui préserve de la variolè” adını verdiği kendi üretimi çiçek aşısı ile Tepebaşı’ndaki Anglo-Amerikan Eczahanesi’nde A. Chignoli [Aşıl Andon Kinyoli] tarafından hazırlanan tonik “Vin Chignoli (Cinyoli Şarabı)”dır.

Derginin, üçüncü sayısının Türkçe bölümünde ise okur mektuplarına verilen yanıtlardan oluşan “Açık Muhabere” başlıklı bir köşe yer almaktadır. Bu köşede annelere “Kasımpaşa’dan H. Hanım’a: Çocuğa vereceğiniz su mutlaka kaynadılmış olsun” ya da “Trabzon’dan M. Hanım’a: Çocuğunuzu bir daha aşılınız” gibi öneriler yapılmaktadır. Bu notlardan derginin tıbbi bilgileri halka yayarak, halkı bilinçlendirme çabası içinde olduğu ve o günkü koşullar içinde Trabzon’a kadar ulaştırılabildiği anlaşılıyor. Yine üçüncü ciltte annelerin eğitimi öne çıkarılmakta ve bilgilerin halka yaygınlaştırılarak aktarılacağı açıklanmaktadır.

Derginin Fransızca bölümü ağırlıklı olarak çocuk sağlığı ve hastalıkları konusunda klinik ve bilimsel yazılar içerirken, Türkçe bölümündeki yazılar daha çok koruyucu sağlık hizmetleri ve güncel tıp konularına yöneliktir. Dergideki makalelerin konu dağılımına bakıldığında en büyük yoğunlaşmanın yayınların yaklaşık dörtte birini (% 24) kapsayan tüberküloz, menenjit, vd. bulaşıcı hastalıklar konusunda olduğunu görüyoruz. Bundan sonra, sıklık sırasıyla % 15 ile gastroenteroloji, beslenme ve metabolizma, % 13 ile nöroloji ve psikiyatri, % 10 ile çocuk cerrahisi ve ortopedi gelmektedir. Ayrıca, 5 adet

bağışıklama, üçer adet hijyen ve cilt hastalıkları, ikişer adet çocuk sağlığı, farmakoloji, toksikoloji, yenidoğan hastalıkları, endokrinoloji, hematoloji-onkoloji, üroloji, jinekoloji ve nefroloji ile birer adet fizyoloji, göz hastalıkları ve diş hekimliğine ait makale vardır. (Bkz. Ek III. Bu oranlara Fransızca bölümdeki yazıların Türkçe çevirileri dahil değildir.)

Sonuç

La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl Türkiye’de yayınlanan ilk çocuk sağlığı ve hastalıkları dergisidir. Dergide, özgün bilimsel yazılar yanında güncel ve pratik bilgiler içeren alıntılara yer verilmiş; dünya pediatri literatürü özetlenmiştir. La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl bir tıbbi uzmanlık dergisi olmanın ötesinde, resmi nitelikte istatistiksel bilgiler yayınlamak ve doğrudan annelerin eğitimine yönelik yayın yaparak kamusal görevler üstlenmiş bir süreli yayındır. Dr. Giovanni Violi’nin Şişli’deki “Beyn-el-milel Etfâl Hastahanesi” deneyiminin dergiye yansıtılması, ayrıca aşı ve profilaksi deneylerinin dergide duyurulması yayına birincil kaynak özelliği kazandırmaktadır.

Tarihsel olarak Berlin, Budapeşte ve Paris’teki süreli yayınlardan sonra, Avrupa’nın dördüncü çocuk sağlığı ve hastalıkları dergisi olduğu göz önüne alınırsa, La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl’in ileri nitelikleri daha iyi anlaşılabilir. Bu yıllarda İngilizce yayınlanan bir pediatri dergisinin olmadığı hatırlanmalıdır.

Dağıtımının yayın kurulundaki adreslerle başladığı varsayılırsa derginin Avrupa’da pek çok merkeze ulaştığı kabul edilebilir. Okur mektuplarından anlaşıldığına göre, dergi yurtiçinde de oldukça geniş bir okur kitlesine sahiptir. Derginin Türkçe yayınlanmasındaki hedefin bu ikinci kitle olduğu kanısındayız. Yine de La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl, yayını sona erdikten sonra kitaplıklarımızdaki yerini alamamış ve çocuk sağlığının bir kaynağı olarak yeterince kullanılamamıştır. Türkçe bölümünün editörlerinden Dr. Viktor Galimidi, cumhuriyetin ilk yıllarında çıkan Tedavi Notları’nı [Dirim] hazırlayan hekimler arasındadır; dolayısıyla derginin tıbbi yayıncılık birikiminden yararlandığı düşünülebilir.

La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl, hem hastalarının milliyeti bakımından kendisini uluslararası sayan bir kurumun yayın organıdır, hem de yayın kurulu değişik ülkelerinden hekimlerinden oluştuğu için dergi uluslararası olarak tanımlanmaktadır. Bununla birlikte dergi, “Türkiye” adını taşımaktadır ve adıyla da bir öncülük gerçekleştirmiştir. Derginin “Türkiye” adıyla çıkmasında, II. Meşrutiyet’in kazandırdığı yeni toplumsal kavramların etkisi yanında, çağdaş tıp dünyasının Türkiye temsilcisi olarak kabul edilmek istemi olduğu belirgindir.

Türkiye’de yayınlanan sağlık konulu süreli yayınlar içinde La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emraz-ı Etfal iki dilli (Fransızca ve Türkçe) oluşu, çocuk sağlığı konularındaki yeni bilginin hekimler ve okurlar arasında hızla yayılmasını amaçlayan bir program taşınması, aylık sağlık istatistiklerine yer vermesi, annelere yönelik yayınları ve onlarla doğrudan iletişim kurabilmesiyle farklı bir konuma sahiptir. Derginin bir diğer tarihsel işlevi de Türkçeyi çocuk hekimliğinin uluslararası yayınlarına bir bilim dili olarak sunması olmuştur.

EK I

La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl
Yayın Kurulu Üyeleri “Comité de Redaction/Hey’et-i tahririyye”
(c. I-IV. Bu isimler yalnız Fransızca bölümün kapağında yer almaktadır.)

Giovanni Battista Violi	Dr., Directeur-Propriétaire, Rédacteur-en-chef, Médecin-en-chef de l’Hôpital International des Enfants à Chichli / Müdür, Sermuharrir, Sahib- imtiyaz
Jacques Caraco	Administrateur, Dr., ex-interne des Hôpitaux de Bruxelles, Péra
Basile P. Ritzo [Ritsos]	Secrétaire de Rédaction, Chirurgien de la Faculté de Paris, Péra
Victor [Chaim] Galimidi	Dr., Rédacteur-en-chef de la partie turque, Péra / Türkçe kısmının sermuharriiri
Nazım Hamdi [Duman]	Rédacteur-en-chef de la partie turque / Türkçe kısmının sermuharriiri, operatör
P. Acchiote	Dr., Professeur à l’Ecole de Médecine [İstanbul]
A. Antipas	Chirurgien de l’Hôpital International des Enfants [à Chichli]
E. Ausset	Professeur de Pédiatrie à Lille
A. Baginsky	Professeur de Pédiatrie à Berlin
J. Baumel	Professeur de Pédiatrie à Toulouse, Montpellier
Bessim Eumer Pacha [Akalin]	Professeur à l’Ecole de Médecine [İstanbul]
J.V. Bokay	Professeur de Pédiatrie à Budapest
Brunard	Adjoints au Service de Pédiatrie de Bruxelles
E. Cacace	Dr., Directeur de l’Institut Nipio-hygiénique et de la Station Éducatoire Antimalarique de Capua.
E. Chaumier	Dr., Tours
F. Clemow	Professeur Dr., Délégué Anglais au Conseil Sanitaire, Constantinople
A. Delcourt	Adjoints au Service de Pédiatrie de Bruxelles
Djélal Ismail Pacha [Celal İsmail]	Professeur à l’Ecole de Médecine [İstanbul]
Th. Escherich	Professeur de Pédiatrie à Vienne
F. Fedé	Professeur de Pédiatrie à Naples

R. Fischl	Professeur Dr., Prague
R. Galeazzi	Professeur, Directeur de Chirurgie de la Clinique Orthopédique de Milan
M. Grosman	Professeur, Dermatologue de la Faculté de Paris, Constantinople
R. Guaita	Directeur de l’Hôpital des Enfants à Milan
Hakki Chinassi Bey [Erel Paşa]	Chef de l’Hôpital de la Marine [İstanbul]
Hakkı Rustchukly [Rusçuklu]	Du Conseil de Médecine de la Marine [İstanbul]
J. Hutinel	Professeur de Pédiatrie à Paris
R. Jemma	Professeur de Pédiatrie à Palerme
A. Johannessen	Professeur de Pédiatrie à Christiania [Oslo]
Kaller	Dr., Délégué d’Autriche-Hongrie au Conseil de Santé, Constantinople
O. Laurent	Professeur de Chirurgie Infantile à Bruxelles
E. Lust	Dr., Chef de Service du Dispensaire de Puériculture Prince Charles de Belgique
E. Mensi	Professeur, Directeur de l’Hôpital des Enfants Trouvés à Turin
L. Monti	Professeur, Directeur de la Policlinique de Vienne de la Faculte de Paris, Constantinople
G. Noulis	Dr. de Paris
Perrier	Professeur de Pédiatrie à Leipzig
O. Soltman	Dr., Constantinople
G. Stavrides	Professeur à l’Ecole de Médecine [İstanbul]
Suleyman Numann Pacha	Professeur de Pédiatrie à Kharkoff (Russie)
J.V. Troitzky	Professeur à l’Hôpital des Enfants-assistés à Paris
G. Variot	Professeur de Pédiatrie à Barcelone
Wargas	Dr., Constantinople
Yanko Bey, Bafralı	Dr., Otolaryngologue de l’Hôpital des Enfants de la Faculte de Bordeaux
Zar fdjian	Directeur-en-chef de l’Hôpital Italien [İstanbul]
Zeri	

EK II

La Pédiatrie en Turquie / Türkiye’de Emrâz-ı Etfâl
İÇİNDEKİLER (c.I, 1909- c.III, 1911, c.IV, 1914)

	1re Année, No.1, le 31 Janvier 1909	
[I/1-F1]	A nos lecteurs	s.1-2
[I/1-F2]	Bulletin sanitaire de Janvier	s.3-5
[I/1-F3]	Le traitement orthopédique des luxations congénitales de la hanche [I]	s.5-7
	Dr. André Antipas	

[I/1-F4]	Traitement chirurgical de l'idiotie Dr. J. Caraco	s.7-10
[I/1-F5]	Revue de la presse Sérothérapie antituberculeuse La lumière rouge dans le traitement de la rougeole Thérapie de la scarlatine Retention de l'urine chez l'enfant Une maladie de la volonté: Le Latah Méningite cérébro-spinale traitée par la ponction lombaire Utilité de la ponction lombaire dans la méningite pneumococcique Traitement de la coxalgie Dr. Callot Astasie-abasie chez un enfant de 10 ans M. Barbonneix Les diarrhées saisonnières liées à la mauvaise alimentation de la vache laitière Prof. Ausset Traitement des formes graves de la broncho-pneumonie Dr. Le Gendre Corps étranger de l'oesophage, chez un enfant de six mois: Extraction oesophagoscopique Traitement du l'eczéma Végétations adhénoïdes Traitement du prurit vulvaire chez les petites filles	s.10-14
[1-T1]	Derâliye fi 31 Kânûnusânî sene 1909 İfade Dr. Viktor (Galimidi)	s.1-2
[I/1-T2]	Kânûnusânî ayında icmâl-i sıhî	s.3-6
[I/1-T3]	Çocuklarımızın sıhhatini gözetelim Dr. Viktor (Galimidi)	s.6-9
[I/1-T4]	Fransızca kısmımızda münderic travayların hulâsa-i meâli	s.10
[I/1-T5]	Matbuata bir nazar	s.10
[I/2-F1]	1re Année, No.2, le 28 Février 1909 Bulletin sanitaire de la ville	s.15
[I/2-F2]	La tuberculose à Constantinople [I] Dr. J.B. [Jean Battiste] Violi	s.16-18
[I/2-F3]	Du nervosisme chez les enfants; moyens de le prévenir Prof. Dr. Peppo Acchioté	s.18-21
[I/2-F4]	Lithiase urinaire chez les enfants Dr. Noulis	s.21-23
[I/2-F5]	Lupus vulgaire de l'oreille. Hydroa vacciniiforme familial de Bazins Dr. Grosman	s.23-24
[I/2-F6]	La diète hydrique chaude dans les gastro-entérites aiguës infantiles	s.24

[I/2-F7]	Dr. Djélal İsmâil Conseils aux mères Comment faut-il nourrir un enfant ? Quand faut-il le sevrer ? Le bain chez le nouveau-né et le nourisson. La carie dentaire chez les enfants.	s.24-26
[I/2-F8]	Revue de la presse Entérite catarrhale Pour calmer la toux Contre les engelures Traitement de la grippe	s.27-28
[I/2-T1]	Derâliye fi 28 Şubat sene 1909 İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.11
[I/2-T2]	İstanbul'da tederrün [I] Dr. J.B. Violi [çev.] Dr. Kadri Bey [Raşit Anday]	s.12-14
[I/2-T3]	Tenbel çocuk Dr. Rusçuklu Hakkı	s.15-18
[I/2-T4]	Fransızca kısmımızdaki travayların hulâsası Çocuklarda asabiyet Dr. Akşiyote Turuk-i bevliyyede hasât Dr. Noulis Kulakda adî lupus ile "Bazen"nin aşya benzer idrova Dr. Grosman Çocuklarda hâdd suretinde zuhur eden iltihab-ı mi'de ve em'ada sıcak himye-i mâiyye Dr. Celâl İsmail Paşa	s.18-19
[I/2-T5]	Vâlidelere nasihat Bir çocuğu nasıl beslemeli ? Çocuğu ne vakit sütden kesmeli ? Yeni doğan çocukda ve meme emen çocukda banyo Çocuklarda diş çürümesi Dişçi M. Karako	s.19-22
[I/2-T6]	Matbuata bir nazar Nezlevi iltihab-ı em'â Öksürüğü teskîn etmek için	s.22-23
[I/3-F1]	1re Année, No.3, le 31 Mars 1909 Bulletin sanitaire de la ville	s.29
[I/3-F2]	De la méningite cérébro-spinale Dr. J.B. Violi	s.30-32
[I/3-F3]	Sur un cas de pemphygus des nouveaux-nés Dr. Menahem Hodara	s.32-33
[I/3-F4]	De la vulvo-vaginite et de ses complications chez les petites filles [I] Dr. Grosman	s.34-35
[I/3-F5]	Traitement orthopédique des luxations congénitales de la hanche [II]	s.35-38

[I/3-F6]	Dr. André Antipas Le sérum de Romer contre la pneumonie [Dr. L. Monti]	s.38
[I/3-F7]	Conseils aux mères Manière de faciliter l'administration de l'huile de foie de morue [Dr. Djélal İsmail] Allaitement de l'enfant Toilette des enfants Promenade des enfants Quand faut-il vacciner les enfants ?	s.38-40
[I/3-F8]	Revue de la presse Pour faciliter le sommeil aux petits enfants Traitement du coryza La carie dentaire dans les écoles Les injections massives de sérum antidiphthérique dans la diphtérie La pyocyanase dans le traitement de la diphtérie Aphtes dans la bouche Gingivite ulcéreuse Constipation des nourissons	s.40-42
[I/3-T1]	Derâliye fi 31 Mart sene 1909 İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.25
[I/3-T2]	İltihab-ı sehâyâ-yı dimâğî-i şevkî (menenjit) [Dr. G.B. Violi]	
[I/3-T3]	Fransızca kısmımızdaki travayların hûlasası	s.28-29
[I/3-T4]	Validelere nasihat Çocuklarda tuvalet Çocuklarda ırzâ' yani süt emzirmesi Çocukları ne vakit aşılmalı ?	s.29-32
[I/3-T5]	Matbuata bir nazar Çocuklara uykuyu teshîl için ne yapmalı ? Zükâmın müdavâtı Çok mikdarda muzâdd-ı difteri serum şırıngalarının difteride isti'mâli Difteri tedavisinde piyosiyanoz.	s.32-34
[I/3-T6]	Açık muhabere	s.34
[I/4-F1]	1re Année, No.4, le 30 Avril 1909 Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville du mois d'Avril Bulletin de la peste	s.43-44
[I/4-F2]	La tuberculose à Constantinople [II] Dr. J.B. Violi	s.45-47
[I/4-F3]	Les symptômes gastro-intestinaux de la période d'invasion de la scarlatine Dr. J. Caraco	s.48-49

[I/4-F4]	Conseils aux mères Chambre, literie, meubles d'enfants Sommeil chez les enfants	s.49-50
[I/4-F5]	Revue de la presse Les traitement de l'incontinence nocturne de l'urine Les cures de petit-lait	s.50-51
[I/4-F6]	Thérapeutique; Sur une médication particulièrement active des gastropathies Dr. Saunières	s.51-54
[I/4-T1]	Derâliye fi 30 Nisan sene 1909 İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.35-37
[I/4-T2]	İstanbul'da tederrün [II] Dr. J.B. Violi, [çev.] Dr. Kadri Bey [Kadri Raşit Anday]	s.37-39
[I/4-T3]	Fransızca kısmımızdaki travayların hulâsası	s.40
[I/4-T4]	Validelere nasihat Çocukların yatağı, yatak takımı ve eşya-yı zâtiyyesi Çocuklarda uyku	s.41-43
[I/5-F1]	1re Année, No.5, le 31 Mai 1909 Bulletin sanitaire de la ville Bulletin du Conseil International de Santé	s.55-56
[I/5-F2]	L'antitoxine de la scarlatine. Scarlatin de Marpman et son application dans la pratique pédiatrique [1] Prof. L. Monti	s.56-57
[I/5-F3]	Un cas de cécité complète terminée par la guérison et consécutive à une grippe broncho-pulmonaire Drs. S. Barzilay - J. Caraco	s.58-59
[I/5-F4]	Vaccination jennérienne comme moyen abortif et immunisant de la coqueluche chez les enfants non vaccinés Dr. Djélal İsmail	s.59-61
[I/5-F5]	De la vulvo-vaginite et de ses complications chez les petites filles [II] Dr. Grosman	s.61-63
[I/5-F6]	Conseils aux mères A quel âge on fera marcher les enfants ? Le rachitisme	s.63-64
[I/5-F7]	Revue de la presse; Médecine journalière Opothérapie splénique et médullaire Pronostic des brûlures chez l'enfant Réduction des luxations sous l'anesthésie à la cocaïne Epistaxis répétés	s.64-66
[I/5-F8]	Hygiène: L'usage de la glace à Constantinople	s.66-67
[I/5-T1]	Derâliye, fi 31 Mayıs sene 1909 İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.45-46

[I/5-T2]	Buz hakkında tedâbîr-i sıhhiyye	s.47-48
[I/5-T3]	Fransızca kısmımızdaki travayların hulâsası	s.48-50
[I/5-T4]	Vâlidelere nasihat Çocukları kaç yaşında yürütmeli Rahitis	s.50-51
=====		
[I/6-F1]	1re Année, No.6, le 30 Juin 1909 Bulletin sanitaire de la ville Bulletin du Conseil International de Santé.	s.69-70
[I/6-F2]	Un cas de tétanie chronique dans la première enfance [I] Prof. Th. Escherich de Vienne	s.70-73
[I/6-F3]	Sténose du pylore et son traitement chez les nouveaux-nés Dr. İbrahim, privat-docent à Munich	s.73-74
[I/6-F4]	L'antitoxine de la scarlatine; scarlatin de Marpman et son application dans la pratique pédiatrique [II] Prof. L. Monti de Vienne	s.74-75
[I/6-F5]	Les enfants dégénérés et l'hérédité [I] Féridoun Bey de Paris	s.75-76
[I/6-F6]	Conseils aux mères Des bains au point de vue thérapeutique infantile Les bains de mer Allaitement maternel	s.77-79
[I/6-F7]	Revue de la presse Traitements des convulsions d'origine gastro-intestinale chez les nourrissons Traitement de la chorée Traitement des tuberculoses osseuses et articulaires Choléra infantile	s.80
[I/6-T1]	Derâliye fi 30 Haziran sene 1909 İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.53-54
[I/6-T2]	Çocuklarda sıracı [Le scrofulose chez les enfants] Dr. Rusçuklu Hakki	s.54-57
[I/6-T3]	Vâlidelere nasihat Emrâz-ı etfal tedavisi nokta-i nazarından banyolar Irza'-i mâderi (Çocuğun ilk emmesi) Emme adedi, emme aralarındaki müddet	s.58-61
[I/6-T4]	Matbuata bir nazar Etfâl-i nev-zâdede avarız-ı mi'devî-i maiyyeden mütevellid ihtilâcâtın tedavisi Hora (Chorea) tedavisi Çocuk kolerası	s.62-63
[I/6-T5]	Muhterem meslekdaşlarımızın Fransızca olarak lütfen gönderdikleri travayların hulâsasıdır	s.63
=====		

[I/7-F1]	1re Année, No.7, le 31 Juillet 1909 Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la Ville du mois de Juillet Bulletin de la peste	s.81-82
[I/7-F2]	Appel aux pédiatres	s.83
[I/7-F3]	Traitement de la paralysie infantile	s.83-85
[I/7-F4]	Un cas de tétanie chronique dans la première enfance [II] Prof. Th. Escherich de Vienne	s.85-86
[I/7-F5]	La diète hydrique et ses modalités	s.86-88
[I/7-F6]	Les galactagogues	s.88-90
[I/7-F7]	Conseils aux mères Les 15 Commandements du puériculteur à la jeune mère «Dr. Ami Des Petits»	s.90-91
[I/7-F8]	Revue de la presse Traitement des diarrhées par la gélatine Contre l'acnée furonculaire du cou L'adénite tuberculeuse. Son traitement médicamenteux Considérations sur le mode de transmission des gastro-entéites aiguës infantiles La gastrite septique d'origine buccale Contre la toenie De la tuberculinothérapie	s.91-93
[I/7-F9]	Congrès International de Médecine à Budapest [Duyuru]	s.93
[I/7-T1]	Derâliye fi 31 Temmuz sene 1909 İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi Temmuz ayında şehrimizde vefeyât cedvelidir Mısır'da veba vefeyâtı	s.65-66
[I/7-T2]	Fransızca kısmımızdaki tedavilerin hulâsası Tedavi-i felc-i etfâl Çocuklara mahsus iltihabat-ı mi'devîyye-i mâiyyenin suret-i husûli hakkında mütalâat ile ağızdan neş'et etme iltihab-ı mi'devî-i intanî	s.67-68
[I/7-T3]	Vâlidelere nasihat İfrâzât-ı lebeniyyenin vesait-i tezyidiyesi [çeviri]	s.68-70
[I/7-T4]	Matbuata bir nazar Himye-i mâ'iyye eşkâli İshallerin jelatin ile tedavisi Dâû'l-küül ve te'sirât-ı içtimâiyyesi Bezlerin iltihâb-ı derenîsi ve ilac ile müdâvâtı	s.70-73
=====		
[I/8-F1]	1re Année, No.8, le 31 Août 1909 Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville dès le 2 au 25 Août.	s.93-95
[I/8-F2]	Sur le spasme nutans [I] Dr. Vas	s.96-98

[I/8-F3]	Deux cas de verminose l'un l'appendicite imittant l'autre, un tumeur de l'abdomen Dr. J.B. Violi	s.99-100
[I/8-F4]	Conseils aux mères Les purgatifs dans les entérites des petits enfants Les végétations adénoïdes chez les enfants De la première dentition	s.100-101
[I/8-F5]	Revue de la presse Action comparée des différents sérums antiméningitiques Liquide céphalo-rachidien limpide au début des méningites cérébro-spinales Traitement des douleurs de l'otite moyenne aiguë Occlusion intestinale et ascaridiose L'alcoolisme ses effets sociaux Deux cas d'empoisonnement par l'eau d'anis Étiologie de la cécité chez les enfants	s.102-104
[I/8-F6]	XVIIe Congrès Internationale de Médecine à Budapest [Rapor I] [Derâliye fi 31 Ağustos sene 1909]	s.104
[I/8-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.75-76
[I/8-T2]	Dr.Violi'nin müşâhedât-ı serîriyyesi [Fransızca bölümdeki yazının (s.99-100) çevirisi]	s.77
[I/8-T3]	Vâlidelere nasihat Çocuklara tenebbütât-ı şîbh-i guddeviye Küçük çocukların bağırsak ufûnetlerinde (iltihâbat) müşilât Tesennün-i evvelî Alkoolizm «tesemmüm-i küûlî» netayic-i ictimaiyesiistimâle Anason suyu ile tesemmüm etmiş iki vak'a	
[I/8-T4]	Matbuata bir nazar	s.81
<hr/>		
	1re Année, No.9, le 30 Septembre 1909 [Hôpital et Clinique Internationale pour malades des enfants à Chichli - Resimli tanıtım (2 s.)]	
[I/9-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.105
[I/9-F2]	De l'influence de la dentition sur les maladies des enfants et spécialement sur les maladies gastro-intestinales Dr. J.B. Violi [Budapeşte Kongresinde 1.10.1909'da sunulan bildiri]	s.106-107
[I/9-F3]	Kératite superficielle provoquée par l'hydrogène sulfuré Dr. Trantas, oculiste de l'Hôpital National Grec [Balıklı, İstanbul]	s.107-109
[I/9-F4]	Traitement des convulsions infantiles	s.109-111
[I/9-F5]	Congrès International de Médecine et de Chirurgie de Budapest 1909 [Rapor II] Rachitisme Vomissement cycliques périodiques	s.111-113
[I/9-F6]	Union Internationale pour la Protection du Premier Âge	s.113

[I/9-F7]	Conseils aux mères Allaitement par une nourrice mercenaire Analyse pratique du lait de vache Poids et taille de l'enfant	s.113-116
[I/9-F8]	Revue de la presse Sur le traitement de l'hydrocéphalie chez les enfants Cathétérisme dans le rétrécissement cicatriciel de l'oesophage	s.116
[I/9-F9]	Matière médicale moderne; traitement de l'hypopépsie Dr. Salner Derâliye fi 30 Eylül sene 1909	s.117-118
[I/9-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.83
[I/9-T2]	Emrâz-ı etfâlde alelhusus bağırsakların iltihâbatına müşâbih hastalıklarda diş Sürmesinin te'siri (Muallim Mösyö Hutinel)	s.84-86
[I/9-T3]	Budapeşte Kongresi [I]	s.87
[I/9-T4]	Validelere nasihat Para ile tutulan murzia vasıtasıyla ırza' İnek südünün tahlil ameliyesi Çocuklarda boy ve sıklet	s.87-90
[I/9-T5]	Matbuata bir nazar Çocuklarda ispasmozların tedavisi	s.91
<hr/>		
	1re Année, No.10, le 31 Octobre 1909	
[I/10-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville de Constantinople	s.119
[I/10-F2]	L'albuminurie chez les enfants eczémateux [I] Dr. Grosman [Cemiyet-i Tıbbiye-i Şahane'de sunulan bildiri]	s.120-122
[I/10-F3]	Sur le spasme nutans [II] Dr. Vas	s.122-124
[I/10-F4]	Hygiène infantile: Le nouveau-né [I] Dr. E.Périer - Dr. E. Gaujoux	s.124-125
[I/10-F5]	Diagnostic clinique de l'angine diphtérique [Prof. Marfan]	s.126-127
[I/10-F6]	Conseils aux mères l'Appendicite... Faut-il faire porter de la flanelle aux enfants Régime des nourrices Allaitement mixte	s.127-129
[I/10-F7]	Congrès International de Médecine et Chirurgie de Budapest [III] Sur l'utilité des opiaces et sur leur innocuité relative en médecine infantile M. Lust De la nécessité de bien instruire les mères les efforts des institutions qui protègent l'enfance afin de diminuer la mortalité infantile Prof. E. Cacace	s.129-131

	L'école en plein air Drs. S. Bernheim et Dieupart Les cris chez les hérédosyphilitiques M. Genaro Sisto de Buenos-Ayres	
	Derâliye fi 31 Teşrinievvel sene 1909	
[I/10-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.93
[I/10-T2]	Budapeşte beyn-el-milîl tıbbî ve cerrahî kongre mebahisâtından [II] Emrâz-ı etfâlde afyon mürekkebatının nef'i ve bunların nesebi olan adem-i mazarratı M. Lust (Brüksel)	s.94-95
[I/10-T3]	Budapeşte Kongresi: Emrâz-ı etfâl şubesi Paris'de Dr. Bernhaym [Bernheim] ve Dinpar [Dieupart] tarafından açık havada mektebler hakkında mütâlaât Dâü'l-efrenc-i irsiye mübtelâ çocuklarda sayha yani bağırma Hunnâkdan sonra iltihab-ı kilye Vehâmet gösteren boğmaca öksürüğünün tedavisinde müvellidü'l-humûza koklatmak usulü Elem-i harkafnin tedavisi	s.95-97
[I/10-T4]	Hıfz-üs-sihhiyye-i etfâl; Tıfl-ı nev-zâd [I] Dr. Periye [Périer], Dr. Gojo [Gaujoux]	s.97-98
[I/10-T5]	Hunnâk-ı difteriyenin teşhis-i serîrîsi	s.98-100
[I/10-T6]	Fransızca kısmımızdaki travayların hulasası	s.101
[I/10-T7]	Vâlidelere nasihat [İltihab-ı zeyl-i dudi] Çocuklara fanile giydirmeli mi ? Süt anaların perhizi Irzâ'-i muhtelit	s.101-103
=====		
	1re Année, No.11, le 30 Novembre 1909	
[I/11-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.133-134
[I/11-F2]	La tuberculose chez l'enfant: Ses moyens de défense [I] Dr. Ch. Roux de Nice	s.134-136
[I/11-F3]	Cinq cas de menstruation précoce chez les petites filles Dr. J.B. Violi	s.136-138
[I/11-F4]	L'albuminurie chez les enfants eczémateux [II] Dr. Grosman	s.138-140
[I/11-F5]	Conseils aux mères Vomissements des nourrissons De la désinfection des étoffes par le fer à repasser L'utilisation possible des jeunes chiens comme tire-lait Conseils pour éviter la diarrhée estivale aux enfants	s.140-143
[I/11-F6]	Revue de la presse Traitement du tænia par la fougère mâle	s.143-145

	L'albumino-réaction des crachats tuberculeux Injections intrarachidiennes de sérum antitétanique à fortes doses, d'emblée, chez les tétaniques Infections dues à une insuffisance surrénale Néphrite à suite d'angine Les inhalations d'oxygène comme moyen de traitement des coqueluches graves Traitement de la coxalgie Les fruits porteurs de microbes	
[I/11-F7]	Congrès International de Médecine et Chirurgie de Budapest. Section de Pédiatrie [IV] Necrologie: Prof. A. Monti	s.146-147
	Derâliye fi Teşrinisânî sene 1909	
[I/11-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.105
[I/11-T2]	Çocuklarda tederrün: Vesâit-i müdâfi'e [I] Dr. Ş. Ru [Ch. Roux]	s.106-108
[I/11-T3]	Budapeşte Beyn-el-milîl Tıbbî ve Cerrahî Kongre mebahisâtından [IV]	s.108-109
[I/11-T4]	Validelere nasihat İnsan memesinden süt çekmek hususunda köpek yavrularının hidematı Memede olan çocukların kıyyeti Ütü demiri ile kumaşların dezenfekte edilmesi	s.110-112
[I/11-T5]	Matbuata bir nazar Çiçek hastalığının müdavat-ı şâfiyesi Pehlivan yakısı hakkında	s.112-113
=====		
	1re Année, No.12, le 31 Décembre 1909	
[I/12-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.149-150
[I/12-F2]	Un cas de splénomégalie infantile Prof. Marfan	s.150-153
[I/12-F3]	La tuberculose chez l'enfant: Ses moyens de défense [II] Dr. Ch. Roux de Nice	s.153-156
[I/12-F4]	Bibliographie	
[I/12-F5]	Hygiène infantile: le nouveau-né [II] Drs. E. Périer - E. Gaujoux	s.157-160
[I/12-F6]	Conseils aux mères Érythème des nourrissons Pour empêcher l'éternement Procédé pour combattre la rétention d'urine chez l'enfant	s.160
[I/12-F7]	Table alphabétique des auteurs et de leurs publications	s.161

	Derâliye fi 31 Kânûnevvvel sene 1909	
[I/12-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.115
[I/12-T2]	Çocuklarda tederrün: Vesâit-i müdâfi'e [II] Ş. Ru [Ch. Roux] (Nis'de Doktor)	s.116-118
[I/12-T3]	Hifzû's-sihha-i etfâl: Tıfl-ı nev-zâd [II] Dr. Periyé [Perier] ile Dr. Goju [Gaujoux]	s.119-120
[I/12-T4]	Tütün ve çocuklarımız	s.120-123
[I/12-T5]	Vâlidelere nasihat	s.123-124
	Meme emen çocuklarda ihmîrar	
[I/12-T6]	Matbuata bir nazar Mikrobları hâmil olan meyveler	
[I/12-T7]	Fihrist	s.125

	2me Année, No.1, 31 Janvier 1910	
[II/1-F1]	A nos lecteurs	s.163
[II/1-F2]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.164
[II/1-F3]	L'évolution moderne de nos opinions sur les maladies de nutrition des nouveau-nés et des nourrissons et ses effets sur le traitement [I] Prof. Rudolf Fischl de Prague	s.165-168
[II/1-F4]	Les voies d'infection de la tuberculose, surtout dans l'enfance [I] Prof. Escherich de la Faculté de Vienne	s.168-170
[II/1-F5]	Conseils aux mères La scarlatine chez les enfants: Notions générales pour la rougeole Hygiène de l'enfant Allaitement Lotions	s.171-173
[II/1-F6]	Revue de la presse Thérapeutique d'urgence dans la syncope par le chlorophorme Antiémétisants De l'opothérapie thyroïdienne A la société médicale des hôpitaux de Paris Contre la hémoptysie Les savons antiseptiques	s.173-174
[II/1-F7]	Bibliographie	s.175

	Dersaâdet fi 31 Kânûnusânî sene 1910	
[II/1-T1]	Muhterem kari'ine	s.127-128
[II/1-T2]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.128-129
[II/1-T3]	Çocuklarda kızıl hastalığı ve kızamık hastalığından tefrîk etmek için bilinmesi lâzım gelen ma'lûmât-ı umûmiyye Muzâdd-ı taaffün sabunlar	s.129-132
[II/1-T4]	Uzviyyet-i beşeriyyeye bâ-husus beden-i etfale verem hastalığının duhûl edebileceği tarîkler [I] [Prof. Escherich]	s.132-133

[II/1-T5]	Vâlidelere nasihat	s.134-135
	Hifzû's-sihha-i etfâl	
[II/1-T6]	Nev-zâd ile murziaların emrâz-ı igtidâ'iyeleri hakkında nazariyyat-ı cedîde ve bunların tedavi üzerine te'sirleri [I] Prof. Dr. Fişl [Fischl], Prag	s.136-137

	2me Année, No.2, le 28 Février 1910	
[II/2-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.177
[II/2-F2]	L'évolution moderne de nos opinions sur les maladies de nutrition des nouveau-nés et des nourrissons et ses effets sur le traitement [II] Prof. Rudolf Fischl de Prague	s.178-179
[II/2-F3]	L'alcoolisme chez l'enfant [I] Dr.César Roux de Nice	s.179-182
[II/2-F4]	Les enfants dégénérés et l'hérédité [II] Féridoun Bey de Paris	s.182-184
[II /2-F5]	Conseils aux mères La rougeole Allaitement maternel [I] Frayeurs nocturnes	s.184-188
[II/2-F6]	Revue de la presse Une épidémie de diphtérie Traitement de la péritonite par les injections intra-péritonéales d'air atmosphérique Traitement de l'anémie par les injections de citrate de fer	s.188

	Dersaâdet fi 28 Şubat sene 1910	
[II/2-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.139
[II/2-T2]	Vâlidelere nasihat Nefesi tutulmuş olarak doğan çocuklar Süd emen çocuklarda fakrû'd-dem Kızamık Irzâ'-i mâderî (ana südü vermek) [I] Çocukların gece korkuları	s.140-146
[II/2-T3]	Matbuata bir nazar Muvakkat tebevül-i zülâl Çocuklarda ispiro ile tesemmüm (alkoolizm) Çocuklarda süd ile tesemmüm-i küûlî [I]	s.146-149
[II/2-T4]	Nev-zâd ile radî'lerin emrâz-ı igtidâ'iyeleri hakkında nazariyyat-ı cedîde ve bunların tedavi üzerine te'sirleri [I] Prof.Rudolf Fişl [Fischl]	s.149-150

	2me Année, No.3, le 31 Mars 1910	
[II/3-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.190

[II/3-F2]	La propagation de la tuberculose dans l'enfance Prof. Baginski [Conférence faite le 29 Mars 1910 à la Société Impériale de Médecine de Constantinople]	s.190-192
[II/3-F3]	L'alcoolisme chez l'enfant [II] Dr. César Roux de Nice	s.193-195
[II/3-F4]	Conseils aux mères La rubéole Le muguet Allaitement maternel [II] Anémie des nourrissons	s.195-199
[II/3-F5]	Revue de la presse Les albuminuries transitoires et l'albuminurie par lordose lombaire Traitement de l'ongle incarné	s.199-200
	2nci sene, Numero 3, Dersâadet fi 31 Mart sene 1910	
[II/3-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhhîsi	s.151
[II/3-T2]	Verem hastalığının çocuklarda intişarı [Dersaadet Cemiyet-i Tıbbiye-i Osmaniyesi'nde 16/29 Mart 1327 tarihinde Berlin'de Kral ve Kraliçe Fredrik Hastahanesi müdiri Muallim Baginsky tarafından verilen konferansın hülasası]	s.151-154
[II/3-T3]	Vâlidelere nasihat Irza'-i mâder-âne [II] Verdiyye (Gül hastalığı) Ağız ağrısı (dâü'l-carusiye; pamukcuk) Çocuklarda tesemmüm-i küülî [II]	s.154-161
[II/3-T4]	Matbuata bir nazar Zıfr-ı mültahimin (tırnak batması) tedavisi	s.161-162
	2me Année, No.4, le 30 Avril 1910	
[II/4-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.202
[II/4-F2]	Les voies d'infection de la tuberculose, surtout dans l'enfance [II] Prof. Th. Escherich de la Faculté de Vienne	s.202-205
[II/4-F3]	L'évolution moderne de nos opinions sur les maladies de nutrition des nouveau-nés et des nourrissons et ses effets sur le traitement [III] Prof. Rudolf Fischl de Prague	s.205-208
[II/4-F4]	Conseils aux mères Bains [I] Varicelle L'allaitement mercenaire [I]	s.209
[II/4-F5]	Revue de la presse Traitement du tétanos par les injections intra-rachidiennes de sulfate de magnésie Asphyxie des nouveau-nés Intradermo-réaction et cuti-réaction avec la syphiline chez les syphilitiques	s.212-213

	Traitement de la teigne Rougeur du nez	
	2nci sene, Numero 4, Dersâadet fi 30/17 Nisan sene 1326	
[II/4-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhhîsi	s.163
[II/4-T2]	Veremin bilhassa etfâlde tarik-i intaniyesi [II] Eşrih [Escherich], Viyana Fakültesi'nde Muallim	s.164-165
[II/4-T3]	Nev-zâd ile radî'lerin emrâz-ı igtidâ'iyeleri hakkında nazariyyat-ı cedîde ve bunların tedavi üzerine te'sirleri Prof. Rudolf Fişl [Fischl], Prag	s.165-166
[II/4-T4]	Validelere nasihat Banyolar [I] Suçiçeği	s.167-169
[II/4-T5]	Yeni doğmuş bir çocuğa tatbik edilecek ilk tedbirler	s.170-172
	2me Année, No.5, le 31 Mai 1910	
[II/5-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.216
[II/5-F2]	L'intradermoréaction a la tuberculine Dr. P. Rostaine de Paris	s.217-218
[II/5-F3]	Les enfants dégénérés et l'hérédité [III] Feridoun Bey de Paris	s.218-220
[II/5-F4]	L'entorse: son traitement par la compression, l'eau chaude et le massage Dr. Luc Vital	s.220-221
[II/5-F5]	Conseils aux mères Bains médicamenteux [II] Allaitement mixte [II]	s.222-225
[II/5-F6]	Revue de la presse Moyens simples pour arrêter les épistaxis rebelles Traitement de l'épanchement traumatique du genou par l'extension.	s.225-226
[II/5-F7]	Bibliographie	s.226
	2nci sene, Numero 5, Dersâadet fi 31/18 Mayıs sene 1326	
[II/5-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhhîsi	s.173-174
[II/5-T2]	Tüberkülin'in cildde aksü'l-amel yapması Dr. Rosten [Rostaine], Paris	s.174-175
[II/5-T]	Burkulma Dr. Luk (Luc) Vital	s.175-176
[II/5-T4]	İstihale etmiş etfâl ile veraset Dr. Feridun, Paris	s.177-178
[II/5-T5]	Validelere nasihat Banyolar [II] Para mukabilinde ırzâ' İrzâ'-i muhtelit [I]	s.178-183

[II/5-T6]	Matbuata bir nazar ([La Quinzaine Thérapeutique] 1910 Mayıs) Burundan gelen kanı kesmek için tedabir	s.183-184
=====		
	2me Année, No.6, le 30 Juin 1910	
[II/6-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.228
[II/6-F2]	Les Associations Morbides [I] Prof. Hutinel	s.228-231
[II/6-F3]	La coqueluche Dr. J.B. Violi	s.232-234
[II/6-F4]	Conseils aux mères La cure marine	s.235-238
[II/6-F5]	Revue de la presse Constipation chez l'enfant	s.238
	2nci sene, Numero 6, Dersâadet fi 31/18 Haziran sene 1326	
[II/6-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.185
[II/6-T2]	Birkaç hastalığın bir arada toplanması [I] [Prof. Hutinel]	s.186
[II/6-T3]	Çocuklarda fena tabiatde urlar (Evrâm-ı habise)	s.186-187
[II/6-T4]	Boğmaca öksürüğü [Dr. J.B. Violi]	s.187-190
[II/6-T5]	Neşv-ü-nemâ hastalıkları Dr. Bal [Ball]	s.191-193
[II/6-T6]	Vâlidelere nasihat Deniz banyoları	s.193-196
=====		
	2me Année, No.7, le 31 Juillet 1910	
[II/7-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.240
[II/7-F2]	Un cas de maladie de Barlow chez un enfant nourri exclusivement avec du babeurre frais Dr. E. Ausset, Professeur agrégé à Lille	s.240-242
[II/7-F3]	Maladies de la croissance [Dr. A.Ball]	s.243-244
[II/7-F4]	Conseils aux mères Les affections intestinales des nourrissons et de la première enfance pendant la saison estivale Fissure anale chez les enfants	s.245-248
[II/7-F5]	Revue de la presse Meningite cérébro-spinale Paralysie obstétricale des membres inférieures Fièvre de diète chez les nourrissons Suppositoires nutritifs	s.248-250

[II/7-F6]	Une question de paternité résolue par la réaction de Wassermann Bibliographie	s.250
	2nci sene, Numero 7, Dersâadet fi 31/18 Temmuz sene 1326	
[II/7-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.197
[II/7-T2]	Dokuz aylık bir çocukda Barlov [Barlow] hastalığı Dr. Osse [Ausset]	s.197-199
[II/7-T3]	Vâlidelere nasihat Memedeki etfâl ile tufüliyyet-i evvelî esnasında yazın görülen bağırsak hastalıkları Çocuklarda karın hastalıkları Hâdd kalın bağırsak ufûneti Çocuklarda ishal-i koleraî Göbek çatlaması Kasık yarığı Sarılık Çocuklarda fissür hastalığı Çocukların başlarında peydâ olan kehleleri öldürmek için en iyi usul Talim ve terbiye Nev-zâda verilecek tabiatler İlk adımlar	s.199-208
=====		
	2me Année, No.8, le 31 Août 1910	
[II/8-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.252-253
[II/8-F2]	Tannate de quinine et malaria infantile Prof. E. Cacace, Directeur de l'Institut Nipiohygiénique et de la Station Éducative Antimalarique de Capoue.	s.253-255
[II/8-F3]	Les associations morbides [II] Prof. Hutinel	s.256-259
[II/8-F4]	Conseils aux mères Mesures à prendre contre les rhumes Préparation des cataplasmes Application des cataplasmes Les constipation normale du premier âge	s.259-262
[II/8-F5]	Revue de la presse Traitement de la scarlatine à la clinique infantile de Vienne [Dr. Schick]	s.262
	2nci sene, Numero 8, Dersâadet fi 30/17 Ağustos sene 1326	
[II/8-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.209-210
[II/8-T2]	Çocuklarda sıtma hastalığı ve mazıyyet-i kinin ilâcı Dr. Kakas [Cacace]	s.210-211
[II/8-T3]	Birkaç hastalığın birarada toplanması [II] [Prof. Hutinel]	s.212-213

[II/8-T4]	Vâlidelere nasihat İnkıbaz «Peklik» Çocuklarda kudret helvasının müşhil gibi isti'mâli Mugaddî tenkiyeler Meme emen çocuklarda ta'kim edilmiş çamaşır ve bezler isti'mâli	s.213-215
[II/8-T5]	Lâpalar Lâpaları istihzar etmek Lâpanın konması Hardallı lâpalar İlk yaşda kabz-ı mu'tad Kolera münasebetiyle	s.216-220
<hr/>		
	2me Année, No.9, le 30 Septembre 1910	
[II/9-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.264
[II/9-F2]	La gymnastique comme moyen de traitement de la scoliose Dr. Sarantis Papadopoulos, ex-interne des Hôpitaux de Lyon	s.264-268
[II/9-F3]	Les indications du 606 Féridoun Bey de Paris [Note de la Rédaction. Dr. Grosman, rapport à la Société Impériale de Médecine]	s.268-270 s.269
[II/9-F4]	Les tumeurs malignes chez l'enfant Prof. Kirmisson	s.270-271
[II/9-F5]	Le choléra chez les enfants Dr. Violi	s.271-273
[II/9-F6]	Conseils aux mères Catarrhe du larynx et des bronches Les cataplasmes sinapisés	s.273-274
[II/9-F7]	Revue de la presse Prophylaxie de la paralysie infantile	s.274
<hr/>		
	2nci sene, Numero 9, Dersâadet fi 31/18 Eylül sene 1326	
[II/9-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhhîsi	s.221
[II/9-T2]	«Frengi hastalığı hakkında» 606 ilacı ne vakitler yapılır ? Dr. Feridun Bey, Paris	s.222-223
[II/9-T3]	Bel kemiği çarpıklıklarında cimmastiğin faidesi Dr. Sarandis Papadopulo	s.223-226
[II/9-T4]	Hâlibanda taş ve kör bağırsak ufuneti Dr. René Löfur [Le Fur], Paris	s.226-227
[II/9-T5]	Vâlidelere nasihat Çocuklarda kolera Çocuklarda hançere ve göğüs nezleleri	s.227-229
[II/9-T6]	Matbuata bir nazar Çocuklarda kurdeşen	s.230-232

	2me Année, No.10, le 31 Octobre 1910	
[II/10-F1]	Bulletin sanitaire Bulletin de la mortalité de la ville.	s.276-277
[II/10-F2]	Formes curables de la tuberculose aiguë chez l'enfant [I] M. E.-C. Aviragnet - M. Tixier, de l'Hôpital des Enfants Malades à Paris	s.277-281
[II/10-F3]	Traitement de la hernie inguinale chez l'enfant [Dr. Dam] [Note de la Rédaction]	s.281-283 s.283
[II/10-F4]	Conseils aux mères Diffusions La grippe De l'urticaire chez les enfants Engelures Emploi de la manne comme purgatif chez les enfants	s.283-285
[II/10-F5]	La malaria aux écoles [IIIe Congrès International d'Hygiène Scolaire à Paris]	s.286
[II/10-F6]	Bibliographie Prof. H. Huchard	s.286
<hr/>		
	2nci sene, Numero 10, Dersâadet fi 31/18 Teşrinievvel sene 1326	
[II/10-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhhîsi	s.233-235
[II/10-T2]	Çocuklarda had verem hastalığının kabil-i şifa olan nev'ileri [I] Dr. Aviranyet [Aviragnet] ve Tiksiye [Tixier] Paris'de Etfâl-i Marîze Hastahanesi	s.235-237
[II/10-T3]	Çocuklarda kasık yarıklarının tedavisi [Dr. Dam]	s.237-238
[II/10-T4]	Vâlidelere nasihat Çatlaklar	s.238-240
[II/10-T5]	Viyana'da Çocuk Hastahanesi'nde kızıl hastalığının tedavisi	s.240-241
[II/10-T6]	Matbuata bir nazar Neşv ü nemâda (büyümek) gayr-i tabii hâlet -Neşv ü nemânın te'hîr veya tevakkuflu- Çocukluk hali	s.241-242
[II/10-T7]	Âsâr-ı münteşire	s.242
<hr/>		
	2me Année, No.11, le 30 Novembre 1910	
[II/11-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.288-291
[II/11-F2]	L'albuminurie lordotique Professeur Rudolphe Fischl de l'Université Allemande de Prague	s.291-294
[II/11-F3]	Conseils aux mères Instruction pour la période du sevrage Sevrage du sein [I] Bronchites aiguës	s.295-298

[II/11-F4] Revue de la presse Nouvelle préparation de 606	s.298
2nci sene, Numero 11, Dersâadet fi 30/17 Teşrînisânî sene 1326	
[II/11-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.243-246
[II/11-T2] Bel çöküklüğü ile müterafik tebevül-i zülâl Fişl [Fischl], Prag Darü'l-fünunu'nda Muallim	s.247-249
[II/11-T3] Vâlidelere nasihat Südden kesme zamanı Memeden kesme [I] Hâdd nefes boruları ufuneti	s.250-253
[II/11-T4] Matbuata bir nazar Küçük yaşdaki çocuklarda haşhaş başı matbûhunun verilmesindeki tehlikeler [çev. Nazım Hamdi]	s.253-254
=====	
2me Année, No.12, le 31 Décembre 1910	
[II/12-F1] Avant Propos	s.300
[II/12-F2] Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.300-301
[II/12-F3] Formes curables de la tuberculose aiguë chez l'enfant [II] M.E.-C.Aviragnet - M.Tixier de l'Hôpital des enfants malades à Paris	s.301-304
[II/12-F4] L'importance de la conservation des dents de lait et les irrégularités dentaires chez les enfants adultes Dr. M. Léon, Chirurgien dentiste Américain; Professeur à la Section Dentaire de la Faculté Impériale de Médecine	s.305-306
[II/12-F5] Conseils aux mères Instruction pour la période de sevrage [II] Les dangers de la décoction de têtes de pavot chez les enfants en bas âge La fronculose chez les nourrissons	s.306-309
[II/12-F5] Revue de la presse La cryogénine	s.309
[II/12-F6] Table alphabétique des auteurs et de leurs publications	s.310
2nci sene, Numero 12, Dersâadet fi 31/18 Kânûnuevvel sene 1326	
[II/12-T1] İltifât-ı hazret-i padişâhî: arz-ı şükran ve mahmîdet	s.255-256
[II/12-T2] İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.256-257
[II/12-T3] Süt dişlerinin muhafazasındaki ehemmiyyet ve tufûliyyet-i sâniyede dişlerde görülen intizamsızlık Dr. M. Leon, Tıp Fakültesi Diş Şubesi Muallimlerinden	s.258-259
[II/12-T4] Vâlidelere nasihat Memeden kesme [II]	s.259-265
[II/12-T5] Matbuata bir nazar Çocukların vücudunda çıiban dökmesi	s.266
=====	

3me Année, No.1, le 31 Janvier 1911	
[III/1-F1] Avant propos	s.2
[III/1-F2] Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.2-3
[III/1-F3] Travaux originaux la scléragogie chez les enfants Dr. Rodolphe Fischl, Professeur de Pédiatrie à l'Université Allemande de Prague	s.3-7
[III/1-F4] Resumé d'un travail sur le traitement du rachitisme [I] Prof. Marfan, Médecin de l'Hôpital des Enfants Malades	s.7-8
[III/1-F5] Nécessité de dévêtir le thorax pour faire l'examen d'une nourrice M. Pironneau, Interne à l'Hôpital des Enfants-assistés	s.8-9
[III/1-F6] Conseils aux mères Sevrage du lait [II] Coliques intestinales	s.9-12
[III/1-F7] Bibliographie	s.12
3üncü sene, Numero 1, Dersâadet 31/18 Kânunusânî 1326	
[III/1-T1] Mukaddime	s.1
[III/1-T2] İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.2
[III/1-T3] Çocukların bünyelerinin sertleşdirilmesi yânî mukavemetli bir hale Getirilmesi Dr. Rudolf Fişl [Fischl], Prag'da Alman Mektebi Emrâz-ı Etfâl Muallimi s.2-8	s.2-8
[III/1-T4] Rahitis denilen kemik hastalığı tedavisi hakkında hulâsa [I] [Prof. Marfan]	s.8-9
[III/1-T5] Bir südninin esna-yı muayenesinde göğsün çıplak olarak muayenesi şartdır Dr. Pironno [Pironneau] s.9-10	s.9-10
[III/1-T6] Vâlidelere nasihat Barsaklarda kulunc «sanc»	s.10-12
[III/1-T7] Matbuata bir nazar Eldeki yaraların tentürdiyod ile tedavisi	s.12
=====	
3me Année, No.2, le 28 Février 1911	
[III/2-F1] Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.14
[III/2-F2] Formes curables de la tuberculose aiguë chez l'enfant [III] M.M. Aviragnet – Tixier de Paris	s.14-16
[III/2-F3] Resumé d'un travail sur le traitement du rachitisme [II] Prof. Marfan, Médecin de l'Hôpital des Enfants Malades à Paris	s.17-20
[III/2-F4] Conseils aux mères Céphalalgie et migraine Allaitement artificiel [I]	s.21-24
[III/2-F5] Revue de la presse Calcul de l'uretère et appendicite.	s.24
[III/2-F6] Bibliographie	s.24-25
[III/2-F7] Nécrologie (Professeur Mya, Professeur Escherich)	s.25

	3üncü sene, Numero 2, Dersâadet 28/15 Şubat 1326	
[III/2-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.13
[III/2-T2]	Rahitis denilen kemik hastalığının tedavisi hakkında icmâl [II] [Prof. Marfan]	s.14-17
[III/2-T3]	Vâlidelere nasihat	s.18-23
	Baş ağrısı ve yarım baş ağrısı Hiçgiriğa karşı en müessir çare Irzâ'-i sinâî [I]	

	3me Année, No.3, le 31 Mars 1911	
[III/3-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.28
[III/3-F2]	L'association de la rougeole & de la scarlatine Prof. Hutinel	s.29-32
[III/3-F3]	Conseils aux mères	s.32-35
	Allaitement artificiel [II] Excitation cérébrale chez les enfants	
[III/3-F4]	Revue de la presse	s.36-38
	Pansement des brûlures L'usage de Bromural Knoll	
[III/3-F5]	Bibliographie	s.38

	3üncü sene, Numero 3, Dersâadet 31/18 Mart 1327	
[III/3-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.25-26
[III/3-T2]	Çocuklarda hâdd verem hastalığının kabil-i şifa olan nev'ileri [II] Dr. Aviranyet [Aviragnet]- Tiksiye [Tixier]	s.26-29
[III/3-T3]	Rahitis denilen kemik hastalığının tedavisi hakkında icmâl [III] [Prof. Marfan]	s.29-30
[III/3-T4]	Kızıl ile kızamığın iştirakı [Prof. Hutinel]	s.30-31
[III/3-T5]	Validelere nasihat	s.31-36
	Irzâ'-i sinâî [II] Tenebbüh-i dimâğî Yanıkların tedavisi	

	3me Année, No.4, le 30 Avril 1911	
[III/4-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.40
[III/4-F2]	Le traitement de l'appendicite aiguë chez les enfants Dr. Savariaud de Paris	s.40-45
[III/4-F3]	Conseils aux mères	s.45-49
	Traitement de la broncho-pneumonie Allaitement artificiel [III]	

[III/4-F4]	Revue de la presse	s.49-51
	Complications rénales au cours de l'impétigo et de l'eczéma impétigineux	
	3üncü sene, Numero 4, Dersâadet 30/17 Nisan 1327	
[III/4-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.37-38
[III/4-T2]	Çocukların egzema hastalığı esnasında böbreklerin müteessir olması	s.38-39
[III/4-T3]	Çocuklarda körbarsak ufûneti	s.40
[III/4-T4]	Validelere nasihat	s.40-45
	Irzâ'-i sinâî [III] Verem hastalığından evvel görülen kansızlık ve tedavisi	
[III/4-T5]	Dr. Viktor [Galimidi] Bey'in «Hifzû's-sihha-i etfâl» namındaki kitabından: (Islak çarşaf)	s.45-46
[III/4-T6]	Âsâr-ı münteşire	s.47

	3me Année, No.5, le 31 Mai 1911	
[III/5-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.54
[III/5-F2]	La diagnostic de la coxalgie au début Prof. Broca de Paris	s.54-57
[III/5-F3]	Diabète sucré [I] Prof. Castaigne, Dr. G. L. Simon	s.57-58
[III/5-F4]	Conseils aux mères	s.58-62
	Allaitement mixte [I] Coucher de l'enfant La bain froid, agent thérapeutique préventif et curatif des convulsions Infantiles Traitement des plaies de la main par la teinture d'iode	
[III/5-F5]	Revue de la presse	s.62-64
	Diagnostic de l'adénopathie bronchique chez l'enfant L'anémie pré-tuberculeuse et son traitement Anomalies de la croissance - Retard ou même arrêt- Infantilisme	

	3üncü sene, Numero 5, Dersâadet 31/18 Mayıs 1327	
[III/5-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.49-50
[III/5-T2]	Kokzaljinin hîn-i bed'anda teşhisi Professeur Broca [Broca], Paris	s.50-52
[III/5-T3]	Şeker hastalığı [I] [Prof. Castaigne, Dr. G. L. Simon]	s.52-53
[III/5-T4]	Validelere nasihat	s.54-58
	Irzâ'-i muhtelit Irzâ'-i muhtelite ne zaman müracaat etmelidir ? Çocuğun yatırılması. Çocukların ihtilâcatında soğuk banyonun deva-yı vâkî ve şâfi tarzında te'siri	
[III/5-T5]	Çocukların ağlamaları	s.58-60
	Lezaj [A. Lesage]'dan Dr. Nazım Hamdi [Nazım Hamdi'nin notuyla]	

[Cilt 3, No.6, Haziran 1911 ve No.7, Temmuz 1911 sayıları bulunamadı.]

	3me Année, No.8, le 31 Août 1911	
[III/8-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.102
[III/8-F2]	Les médications dans le traitement de la coqueluche normale Dr. P. Nobécourt [Note de la Rédaction]	s.102-104
[III/8-F3]	Troubles digestifs des nourrissons [I] Dr. Lemaire de Paris	s.105-109
[III/8-F4]	Conseils aux mères Gastro-entérites aiguës de la seconde enfance	s.110-113
[III/8-F5]	Bibliographie	s.113
	3üncü sene, Numero 8, Dersâadet 31/31 Ağustos 1327	
[III/8-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhhîsi	s.85
[III/8-T2]	Boğmaca öksürüğünün tedavisinde kullanılan ilaçlar Dr. Nobekur [Nobecourt] [Not. Hey'et-i tahririye]	s.86-87
[III/8-T3]	Validelere nasihat Radî'lerde mide bozuklukları [I] Dr. Lömer [Lemaire]	s.87-93
[III/8-T4]	Südün terkindeki tahavvülât [II] Lezaj [A. Lesage]'dan Dr. Nazım Hamdi [Nazım Hamdi'nin notuyla]	s.93-95

	3me Année, No.9, le 30 Septembre 1911	
[III/9-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.116
[III/9-F2]	Statistique de la mortalité des enfants dans la ville de Constantinople pendant l'année 1908-1909	s.116-120
[III/9-F3]	Troubles digestifs des nourrissons [II] Dr. Lemaire de Paris	s.120-125
[III/9-F4]	Conseils aux mères Affections gastro-intestinales chroniques de la seconde et de la Grande enfance [I]	s.125-128
[III/9-F5]	IIIe Congrès de la Société Internationale de la Protections de la première enfance gouttes de lait	s.128
[III/9-F6]	Bibliographie	s.128-129
	3üncü sene, Numero 9, Dersâadet 30/18 Eylül 1327	
[III/9-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhhîsi	s.97
[III/9-T2]	İstanbul şehrinin vefeyât-ı etfâl istatistiki [I]	s.98-101
[III/9-T3]	Validelere nasihat Tufüliyyet-i sâniyede hâdd mi'de ve barsak ufünnetleri	s.102-105

	3me Année, No.10-11-12, le 31 Décembre 1911	
[III/10-11-12-F1]	A nos lecteurs	s.132
[III/10-11-12-F2]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.132-133
[III/10-11-12-F3]	L'épilepsie Dr. Babonneix, Hôpital des enfants malades de Paris	s.133-138
[III/10-11-12-F4]	Conseils aux mères Observations sur le traitement de l'eczéma infantile; par les mutations lactées Dr. G. Variot, Médecin de l'Hôpital des Enfants-assistés, Paris	s.139-142
[III/10-11-12-F5]	La somatose comme galactogogue est comme reconstituant chez les accouchées	s.143
	3üncü sene, Numero 10-11-12, Dersâadet 31/18 Kânunuevvel 1327	
[III/10-11-12-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhhîsi	s.107
[III/10-11-12-T2]	İstanbul şehrinin vefeyât-ı etfâl istatistiki [II]	s.108
[III/10-11-12-T3]	Çocuklarda sar'a hastalığı [Dr. Babonneix]	s.109
[III/10-11-12-T4]	Çocuklardaki egzemanın verilen südün değişmesiyle tedavisi [Dr. G. Variot]	s.109-110
[III/10-11-12-T5]	Validelere nasihat Radî'lerde mi'de bozuklukları	s.110-117
[III/10-11-12-T6]	Somatoz	s.117

	4me Année, No.1, le 1 Mai 1914	
[IV/1-F1]	A nos lecteurs La Direction	s.2
[IV/1-F2]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité	s.2-3
[IV/1-F2]	L'hygiène de la grossesse Dr. Stavridès	s.3-6
[IV/1-F3]	La gale	
[IV/1-F4]	Maladies des nouveaux-nés; soins a donner à un nouveau-né jusqu'à l'arrivée du médecin Dr. J.B. Violi Cordon ombilicale Mort apparente du nouveau-né Le débilité congénitale Soins à donner aux enfants débiles Érysipèle Tétanos	s.7-10

4üncü sene, Numero 1, 1 Mayıs 1330	
[IV/1-T1] Muhterem kari ve kari'lerimize	s.1
[IV/1-T2] İstanbul şehrinin icmâl-i sıhîsi	s.2-3
[IV/1-T3] Hâmilde tedâbîr-i sıhhiyye Dr. İstavridis [G. Stavrides]	s.3-6
[IV/1-T4] Tıfl-ı nev-zâd hastalıkları [Dr. G.B. Violi] Tabib gelinceye kadar tıfl-ı nev-zâda yapılacak tedabir Nev-zâdda mevt-i zahiri Yılancık Küzaz Zaafiyet-i viladiye Zayıf çocuklara yapılacak tedabir [İlan: Operatör Doktor Nazım Hamdi. Doktor J.B. Violi]	s.6-12
=====	
4me Année, No.2, le 1 Juin 1914	
[IV/2-F1] Bulletin sanitaire de la ville Mortalité de la ville	s.12
[IV/2-F2] La tuberculose chez les enfants; les portes d'entrée [I] Dr. [J.B.] Violi	s.12-14
[IV/2-F3] Pratique de l'allaitement [I]	s.14-20
4üncü sene, Numero 2, İstanbul, 1 Haziran 1914	
[IV/2-T1] [Teşekkürat. Hey'et-i tahririyye]	s.13
[IV/2-T2] Şehrin icmâl-i sıhîsi	s.13-14
[IV/2-T3] Çocuklarda verem hastalığı [I]	s.14-15
[IV/2-T4] İrzâ'm tarz ve sûret-i icrâ'sı [I]	s.16-22
=====	

EK III

La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl
KONU DİZİNİ

Bağışıklama: I/3-F6, I/5-F2, I/6-F4, II/5-F2
Deri Hastalıkları: I/2-F5, I/3-F3, I/3-F4
Diş Hekimliği: II/12-F4
Endokrin Hastalıklar: II/7-F3, III/5-F3
Farmakoloji ve Toksikoloji: II/9-F3, II/11-T4
Fizyoloji: III/1-F3
Gastroenteroloji, Beslenme ve Metabolizma: I/2-F6, I/4-F6, I/7-F5, I/7-F6, I/9-F2, I/9-F9, II/1F3, II/7-F2, III/1-F4, III/8-T4, IV/2-T3
Göz Hastalıkları: I/9-F3
Hematoloji ve Onkoloji: I/12-F2, II/9-F5
Hijyen: I/5-F8, I/10-F4, IV/1-F3
Nefroloji: I/10-F2, II/11-F2
Nöro-psikiyatri: I/1-F4, I/2-F3, I/2-T3, I/6-F5, I/7-F3, I/8-F2, I/9-F4, II/1-F3, II/10-F2, III/10-11-12-F2
Çocuk cerrahisi ve Ortopedi: I/1-F3, I/6-F3, I/8-F3, II/5-F4, II/9-F2, II/10-F3, III/4-F2, III/5-F2
Propedötik: III/1-F5, III/5-T5
Bulaşıcı Hastalıklar (Tüberküloz, Menenjit vd): I/2-F6, I/3-F2, I/4-F3, I/5-F3, I/6-F2, I/7-T2, I/10-F5, I/11-F2, II/1-F4, II/2-F2, II/6-F2, II/6-F3, II/8-F2, II/9-F5, II/10-F2, III/3-F2, III/8-F2, IV/2-F2
Üroloji ve Jinekoloji: I/2-F4, I/11-F3
Yenidoğan Hastalıkları: III/8-F3, IV/1-F4
İcmal-i Sıhî (Bulletin Sanitaire), Vâlidelere Nasihat (Conseils aux Mères), Matbuata bir Nazar (Revue de la Presse), Kongre Raporları, Duyurular, Kitap Tanıtımları, Açık Muhabere, Nekroloji

Child health in Istanbul: Dr. G.B. Violi and his monthly
La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emraz-ı Etfal (1909-1914)
Gülten Dinç – Şeref Etker

Dr. Giovanni Battista Violi (Modena 1849–İstanbul 1928), who practiced pediatrics in Turkey for more than fifty years, was the founder of the first vaccine institute (Etablissement Vaccinogène, 1881), as well as the first children's hospital (l'Hôpital Saint-Georges pour les Enfants Malades, 1895) in the Ottoman Empire. Dr. Violi established a new children's hospital in Istanbul in 1905 (l'Hôpital International des Enfants à Chichli), and published a monthly journal for child health (consisting of two separate parts in French and Turkish) entitled: La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emraz-i Etfal between 1909 and 1914.

The periodical edited by Dr. Violi displayed an international editorial board of renowned pediatricians from Europe (Ausset, Baginsky, Bokay, Escherich, Fischl, Hutinel, Monti, and others), and prominent local physicians from different communities. The journal aimed at promoting state-of-the-art knowledge in child health, addressing both professionals and parents. Another equally important objective of La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emraz-i Etfal was to publicise the humanitarian work accomplished in the children's hospital under Dr. Violi's direction. The journal included health and mortality statistics issued by the Medical Office (Conseil de Santé) for the Ottoman capital, a world review of the pediatric literature, notes on therapeutics, medical and child care consultations with mothers, as well as articles on clinical research, some of them being of historical significance.

The publication of La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emraz-i Etfal was interrupted by international political events in 1911, and the enterprise came to an end with the outbreak of World War I in 1914. Extensive research conducted to-date has revealed that a complete collection is not available in libraries. The table of contents of the collated copies has been appended for this reason. Also noteworthy is the fact that the publication of this pioneering journal (in French and Turkish) came much earlier than English periodicals in pediatric medicine.

Key Words: G.B.Violi, Turkey, pediatrics, children's hospital, medical journal, vaccination, Italy; Anahtar Kelimeler: G.B. Violi, Türkiye, çocuk hekimliği, pediatri, çocuk hastanesi, tıp dergisi, aşılama, İtalya.